

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od peterskopne peti-vrste po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa na Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v petek, 12. junija 1903.

Protestno zborovanje v Trbovljah.

Minolo nedeljo se je vršil tukaj shod, ki po svojem velikanskem obsegu kaže, kako globoko in na vse strani sega sočutje za uboge, od Madjarov nečloveško zatirane Hrvate. Sklicali so ta shod socialni demokrati, a prišlo je vse, večina s trobojnim znakom.

Med prostornim vrtom Lesjakove gostilne je vibrala črna zastava. Proti 2 uri popoldan se je jelo zbirati občinstvo. Z viharnimi živio-klici je pozdravilo impozantni spreved hrastniških delavcev, kateri so ob dveh prikorakali v dvojni vrstah z orjaško trobojnico na čelu; teh zavednih Hrastničanov je bilo okoli 800! Zapeli so pred vrtnim vhodom prav krepko in lepo „Delavsko pesem“, kar je občinstvo zopet pozdravljalo s hrupnimi klici. Med tem se je nabralo toliko ljudi, da je bil vrt natlačeno poln, vsa široka cesta pred vrtom pa na daljavo kakih 200 m tudi polna občinstva. Bilo je zbranih gotovo 3000—4000 ljudi. Kot zastopnik vladnega komisarja je bil delegiran župan trboveljski, gosp. F. Roš, kar je polit. oblast z ozirom na mir in red je jako pametno ukrenila. Ko se je izvolil predsednik (Kogovšek), namestnik in zapisnikar, dala se je beseda soc. demokratu Čobanu, ki je govoril o nemirih na Hrvaškem in o Avstro-ogrski pogodbi. Ko je imenoval Khuen Hedervarya nastalo je nepopisno vpitje: „Dol ž njim! V zapor ž njim! Lopov! Slepac i. dr.“ Ravno tak vihar je nastal, ko je govornik imenoval Körberja in povedal, da ni pustil jugoslovanskih poslancev pred cesarja o zadevi bana Hedervarya. V nadaljnjem govoru je primerjal govornik postopanje naše ozir. ogrske vlade s postopanjem Anglije v carinskih zadevah, kjer se proletarijatu vselej pove, kake nasledke bodo imele nove carine, pri nas pa se tega ne pove ljudstvu, pri nas se slepari. Nato se je obračal med glasnim odobravanjem občinstva zoper

lažnjivost nemških listov, ki lažejo, da je bilo na celjskem shodu 1. junija samo 800 ljudi i dr. (Klici: „Jaz sem bil tam! Bilo jih je 5000!“) Razburjenost zavladala tudi, ko izgovori ime Goess in omeni njegovo vlogo na Primorskem. Viharni, neprestani klici zaničevanja se ponavljajo vselej pri imenu Hedervarya. Ko pa govornik imenuje bana Jelačica, slišijo se mnogo-brojni živio-klici, kar govorniku očitno ne ugaja. Veseli ga pa, da so vse tri slovenske stranke edine, da se odpravi „lopov z banskega stola“. Nato kritizira našo splošno slov. politiko in pravi, da vedno vpijejo naši poslanci: „Vse za vero, dom, cesarja!“, ko pa pridejo na Dunaj, jim zaprejo vrata in jim še klečeplaziti ne pustijo. Govornik pravi, da če bi prošnja pomagala, bili bi Slovenci naj srečnejši narod. Nato citira pesnika Aškerc, čegar ime se navdušeno pozdravlja. Omenja tudi poslanca Spinčiča, ki je Goessa opravičeval (Vpitje: „Sramota!“) Proti koncu povdarja, da socialni demokrati niso „brezdomovinci“, a da je njih narodnost „izobrazba ljudstva“, da hočejo imeti šole, moderne šole, med tem, ko klerikalci zatirajo šole in branijo ljudstvu do izobrazbe. (Viharno odobravanje.)

Nazadnje prišteva tudi trboveljsko družbo izkoriščevalcem ljudstva in pravi, da tira delavce v propad.

Nato se sprejme sledeča resolucija:

I. Grozovlada Khuen-Hedervarya na Hrvaškem je proti delavstvu brez vsakega človeškega in pravnega čuvstovanja ter kaže očitno nameno, da se na korist madjarskih kapitalistov uničuje in zatira Hrvate.

II. Sedanji vladni sistem je tudi krivično tolmačenje glede s hrvatsko-ogrske pogodbe, ki tira do propada v gospodarskem oziru hrvaško prebivalstvo.

III. Sedanje uredbe proti nemirom od Khuen-Hedervarya so navadna provokacija od krvoželjnikov, ne pa za pomirjenje hrvaškega naroda.

Današnji protestni shod soc. dem. stranke v Trbovljah obseja z vso od-

ločnostjo postopanje Khuen-Hedervarya, kateri ne sodi na banski stol, ampak že davno v zapor.

Stranka ima popolno prepričanje, da ne bo prej miru, da se odstrani ban in da se da hrvaškemu narodu enake pravice do vseh zastopov. Obenem izreka shod, solidarno podpirati do zmage in do zadnjega hrvaški narod v sedanjih borbi.

Nato zaključil predsednik shod, ki se je vršil dostojno in mirno, brez najmanjšega nereda ter se lahko s ponosom imenuje veličastna manifestacija za naš bratski narod in javno kaže, kako globoko se naše simpatije do junaka, a tako kruto zatiranega hrvaškega prebivalstva.

Koblar sekundus — ali testament v pečil

II.

Razpravi, ki je bila deloma zelo viharna, predsedoval je deželni sodnik svetnik Schneditz, votanta sta bila deželni sodnik svetnik Polecin Haufen. Tožbo zastopal je dr. Iv. Tavčar, toženo cerkev finančna prokuratura in dr. Brejec, kojega je poslal ljubljanski škof na bojišče. Ta dan je bil dr. Brejec takorekoč škofov policaj. Ali končno je moral s pretepenimi kostmi odriniti, kar ga pa ni posebno peklo, ker je tepenih kosti že itak navajen. Samo obsebi se ume, da je ta škofov komarček med celo razpravo glodal ob dr. Tavčarju, ako pa je časih katero skupil, planil je kot Ajaks v opereti pokoncu ter zahteval, da naj sodišče izreče ukor dr. Tavčarju. Govoril je o imuniteti državno-zbornih poslancev, za katero se skriva dr. Tavčar in o družah takih neslanostih, ki se navadno prodajajo po katoliških shodih. Samo s tem se ni bahal, da stoji za njim dobro, verno ljudstvo, in po pravici, ker za njim stali so ta dan pohlepni kanoniki ljubljanski in pohlepni škof ljubljanski, ki si s pomočjo dr. Brejca po vsi sili hoteli rešiti neveljavno testament, ki je bil pri vsem tem Neži Kukman ukraden po Ani

Brodnik, kanonika Zamejca kuharici. In da je bil ukraden, vedel so očetje kanoniki prav dobro, to vedel je predvsem kanonik Tomaž Kajdiž, ali vzlic temu so kanonik Kajdiž in drugi kanoniki hlepno posegli po ukradenem sadu! Ko pa se je tako početje imenovalo s pravim imenom, pričel je Kajdiž igrati nedolžnega jančka in zvijal se je, kakor bi se mu godila Bog ve kaka krivica. Tudi v dr. Tavčarja se je zadiral, zatagadelj naj pride cela ta zadeva v javnost, da bode ta javnost sodila, se je li res krivica godila — Tomažu Kajdižu, ki je samega sebe imenoval testamentarnim eksekutorjem po Neži Kukman. Kot tak imel je nalog, troje hranilničnih knjižic v mestni ljubljanski hranilnici dvigniti, a za to ogromno delo postavil je sam sebi v testament 1200 kron, to je skoraj šesti del cele zapuščine. Kdor zna, pa zna! In tak človek javka, da se mu krivica godi, ako se mu v obraz pove, da je bilo njegovo postopanje v zadevi testamenta Neže Kukman nesposobno in tudi nepošteno. Da, nepošteno, in to je razprava proti vsakemu dvomu dognala.

Na zaukazbo predsednikovo razloži dr. Tavčar tožbo ter pristavi, da je mogoče, da pride ne bode do pičice vsega potrdilo, kar se v tožbi čita. Opozarja pa sodišče, da je bilo informacijo h tožbi jako težavno dobiti. Tožena je šenklaška cerkev, interesiran je ljubljanski škof in velik del ljubljanskih korarjev, priče pa so zgolj bivše ali še sedanje duhovniške kuharice, ki bodo že a priori s kanoniki držale. Pri takih razmerah bil je pravi čudež, da se je sploh kaj informacije dobilo.

Zastopnik državne prokurature vse zanika ter predlaga, da naj se tožba zavrne.

Dr. Brejec, zastopnik zasebnega intervenienta dr. Jegliča, pove, da je prišel k razpravi predvsem radi tega, da bi rešil 2000 kron, katere je Neža Kukman v Kajdiževem testamentu volila škofovim zavodom v

Šent Vidu. Dalje pa je prišel tudi zatagadelj, da sproži nad dr. Tavčarja § 86. civilne pravde, ker je kanonika Kajdiža in vso šenklaško duhovščino v tožbi kruto žalil; dr. Breje hotel je biti knezoškojski rabel pri razpravi ter si pridržati pravico, radi Tavčarjevega obglavljenja pozneje staviti primerne predloge. V drugem pa pridruža visoko sodišče, da naj neveljavni pismeni testament ranjke Klotarjeve Nežike vsaj kot ustnega za veljavnega izreče.

Sodišče se je nato posvetovalo o tem, kateri v tožbi navedenih dokazov naj se dopuste. Sklenilo se je, da se dopuste predvsem dokazi, kako se je testament napravljaj, in kaj se je potem, ko je bil enkrat po kanoniku Kajdižu skovan, ž njim zgodilo. Poklican je bil najprej pred sodišče

priča Tomaž Kajdiž.

Mož se postavno zapriseže, je 68 let star, katoliške vere in neoženjen. Gospod kanonik nastopi kot globoko užaljeni »biedermann«, je sladak kakor med, in v zadevi, ki je v pravdi, nedolžen kakor prvi spomladanski cvet.

Predsednik: Ali ste poznali pokojno Nežo Kukman in kaj vam je znano o njenem testamentu?

Kajdiž: Rajno Nežiko sem poznal! Kar pa se tiče njenega testamenta, bodi visokemu sodišču najprej povedano, da sem jaz zmiraj obsojal, oh prav oestro obsojal duhovnike, ki se vtikajo v testamente. Pa tudi v prihodnje jih bom obsojal!

Predsednik: No, kako pa ste prišli do Nežinega testamenta?

Kajdiž: Sam ne vem prav dobro, kako. Pri nji nisem bil nikdar, ali nekega dne je prišla v moje stanovanje, čisto nepoklicana, ter se je tam vsedla, čisto nepoklicana! No, pa mi je pravila — pa čisto nepoklicana — da bi rada napravila testament in da ima do mene posebno zaupanje. Govorila je, da v dobre namene, no pa sem na listek zapisal te dobre namene. Seve samo s svinčnikom, potem pa sem ji rekel, da naj pride

LISTEK.

Razstava umetnoobrnih predmetov v „Mestnem domu“.

Kakor smo svojim čitateljem že naznanili, je te dni (do 15. t. m.) odprta razstava umetno obrtnih predmetov v »Mestnem domu« v Ljubljani. Razstavne objekte je poslal c. kr. avstrijski muzej v Dunaju v ta namen, da seznani naše obrtno in drugo občinstvo z moderno strujo umetnega obrta, bodisi glede tehniške izpeljave, bodisi glede vnanje oblike. Med modernimi izdelki pa se nahaja nekaj starejših predmetov, da obiskovalec lahko primerja razne dobe, njih posebnosti in vrline.

Razstavljeni objekti so mnogoštevilni in obsegajo keramične, kovinske, lesne in tekstilne izdelke. Zraven se nahaja mnogo risb iz obrtnih šol in dokaj stavbinskih načrtov, zvečine angleškega izvira.

Predmeti so izšli iz raznih svetovnoznanih delavnic na Dunaju, v

Parizu, Londonu in na Laškem, deloma pa so bili izgotovljeni v različnih strokovnih šolah v Avstriji, v prvi vrsti na umetnoobrtni šoli na Dunaju.

V lažjo orientacijo hočemo v naslednjih vrsticah obiskovalca razstave opozoriti na važnejše predmete in navesti nekatere zanimivejše podatke.

Keramični objekti so najštevilnejše zastopani. Osobito vidimo veliko vaz raznovrstne oblike in vnanjosti. Vse izvirajo iz novejših dobe, pričeni z letom 1870. Ker ima vsaka stvar listek poleg sebe, na katerem je povedana tvrdka, ki je predmet izdelala, se obiskovalec lahko pouči o izviru. Našel bode, da so v prvi vrsti dela svetovnoznanih tvrdk, kakor Francozov L. Hedonin, Clement Massier, Utzschneider & Co., Boulenger & Co., nemških tvrdk H. Mutz, angleških Martin in Brothers, Will. Antl; nadalje nekateri izdelki dunajske umetnoobrtné šole, osobito pa strokovne šole za keramike v Teplicah na Češkem.

Poleg vaz stoji različne druge posode, vrči, skledice, rož.

nice itd., zopet od mnogih pripoznanih tvrdk, na pr. Minton, Doulton, Castellavi v Rimu, Zsolnay v Pečuhu, St. Vallier, W. Morgan & Co. itd. — Izdelki so iz raznih vrst porcelana, fajanse, majolike, gline, kamenine itd. Vsi se odlikujejo po svojih vna njih prevlakah in dekoracijah. Glazure so časih tako krasne, da jih mora tudi oni občudovati, ki sicer nima smisla za to strujo umetnega obrta. Tu opozarjam osobito na razne kovinsko-sijajne glazure, ki reprezentujejo vrhunec sedanje tehnike. — Ako končno omenimo še raznih ploč za oblaganje sten in tal — takozvani »flizi«, smo s tem predložili glavne predmete tega oddelka.

Kovinski objekti kažejo najprej nekaj figuralnih proizvodov, med temi celo figuro kosca, figuro sejca, obe od prof. Kühne, možko podoba s čaplo — vsi od medene bronovine. Krasne so razne posode s figuralnimi okraski, kakor pepelnica z žensko figuro od V. Valgren v Parizu, cvetličarica (deklicavetka), srebrni vinski vrč z žensko figuro kot držalo od Božidara Pogdnika, vaza z žensko figuro kot dr-

žalo od E. Finka; krasni relief: Alegorija sreče od P. Breithuta, izdelan v srebru in zlatu na ploči od nefrita; lepa dela v emajlu, kakor sv. Barbara (v grisaille-tehniki), krst sv. Štefana, triptihon itd. Poleg teh je premnogo predmetov za praktično porabo iz bronu, medenine, železa, bakra, srebra in zlata. Tu imenujemo razne svečnike, tintnike, žardinijere, vrče, košarice, skledice — med njimi ena srebrna in z emajliranim pavovim perjem okrašena; bombonijere, krožniki, srebrne žlice, zaponke, brože, nožički . . . itd.; vatna kladiva, razni okovi za vrata, omrežje, svetila za električno luč, meden lesteneč, bakreno orodje za kurivo, medena kaseta, bakreni krožniki s figuralnimi in cvetličnimi okraski itd. Izdelki izvirajo zopet iz raznih inozemskih in domačih delavnic. Zastopane so angleške firme Morris, Elkington, Benson & Co., Harwey in Gore, Guild of Handicraft, Montagne Fordjam, Liberty; pariške tvrdke V. Valgren, L'Art nouveau, Cardeilhac, Keller, H. in L. Fontaine, Plumet in Schmiersheim, Christoffa; nemške delavnice Walter Elkan v

Berolinu, Združene delavnice v Monakovem; nadalje razni ateljeji na dunajski umetnoobrtni šoli, državni obrtni šoli v Lvovu in Inomostu, strokovne šole v Gabloncu, Nixdorfu, in Kraljevem Gradcu.

Meblji so v prvi vrsti zastopani z nekaterimi kopijami starejših del, potem pa z angleškimi modernimi deli, osobito stoli in fotelji. Tudi nekaj avstrijskih izdelkov je vmes. Opozarjamo na kopije gotiške omare iz 15. stoletja po originalu v Musée cinquantenaire v Bruselju in gotiške omare z železnimi okovi, tudi iz 15. stoletja; angleškega buffeta iz leta 1603 z ženskim reliefom in bogato ornamentiko. Poleg teh razni moderni angleški stoli, zofa, fotelji, preprosto in gladko likani, deloma tudi z intarzijami na slonilih. Zastopan je slog slovečega angleškega reformatorja na polju arhitekture in pohištva, Chippendalea, empire-slog, slog Luis XVI. in moderna struja, zadnja z dvema velikima omarama s steklenimi vratcami od znane moderne risarice Elze Unger na Dunaju. Sploh so dunajske tvrdke precej številne, n. pr. Portois in Fix, S. Jaraj, Michel,

drugi dan in da bode takrat že vse
lepo zapisano.

Predsednik: V testamentu je
omenjenih obilo dobrih namenov, ško-
fovi zavodi, katoliški misijoni v Afriki
itd. Ali vam je Neža Kukman te dobre
namenje sama imenovala?

Kajdiž: No, saj veste, kake so
ženske! Pa sem ji dejal: Nežka po-
glej, šenklaška cerkev je tako uma-
zana, povsod bo treba popravljati,
povsod bo treba pometati. Škof v
Šent Vidu so s svojimi zavodi v ve-
likih stiskah, verjemi mi, so prav po-
trebni!

Dr. Tavčar: Torej tako so se
rodili vsi ti dobri nameni!

Kajdiž: Odsila je tisti dan, čez
nekaj dni pa je zopet prišla. Takrat
sem imel že vse lepo zapisano, in
prebral sem ji točko za točko. Še re-
kel sem ji, zakaj da sorodnikom nič
več ne zapuščam? Dejal sem ji: več
jim zapusti. Pa ni hotela, češ, z An-
diko (to je tožiteljico) nesve nič več
tako prijateljski, kot vse bile. Ko je
bilo vse lepo dognano, sem pa postal
po priče, po mežnarja, po hlapca in
hišnika v semenišče. Da se ne bo kaj
napakega mislilo, postal sem ravno
po te priče, ker so mi bili pri roki.
Dokler niso prišle priče, sva čakala
na nje; Nežka je sedla tik mene, jaz
sem pa držal papir v roki. Prišlim
pričam sem povedal, da jih kliče Ne-
žka k testamentu, nakar sem testa-
ment počasi in prav razložno prečital.

Predsednik: Ali je Kukman
vsako točko potrdila?

Kajdiž: Pogledal sem, pa
sem videl, da je zadovoljna. Ko sem
prečital, sem vprašal: Kajne, Neža,
da je to vaš testament? Pritrdila je
z besedo, mogoče pa tudi, da je le
prikimala. Sedaj pa podpišite! Odgo-
vorila je, da podpisati ne more, da
bo pa križ naredila, kar je ravno
tako dobro. Ker so bile tri priče zra-
ven, sem si mislil, pa podkrižaj, vsaj
je vseeno. Mislim, da je križ sama
naredila, potem so pa priče podpisale.

Predsednik (ko je pokazal
priči izvirni testament): Križ pri
imenu Neže Kukman in podpis priče
Franca Vodeta sta pisana z drugim
črnilom, nego drugi podpisi. Oi
kod to?

Kajdiž: Ne vem! Mislim, da
sem imel takrat jedno samo črnilo.
Ko je bilo enkrat vse lepo podpisano,
mi je Neža Kukman izročila testa-
ment; hranilnične knjižice sem pa
že prej imel. Prinesla mi jih je bila
moja kuharica, ker sem jih moral
imeti, da sem mogel številke v te-
stament zapisati. Prišla pa je takoj
drugi dan zopet k meni, ter zahte-
vala testament, češ, da ga bo pre-
naredila. Izročil sem ji testament in
knjižice, in še prav hvaležen sem ji
bil, da me je rešila te sitnosti. No
tako!

Predsednik: Ali ste potem
testament Neže Kukman še kdaj v
roke dobili?

Kajdiž: Da, na dan njene
smrti. Takole ob dveh ali kaj je

umrla. Ob polu osmih zvečer pa po-
zvoni nekdo na mojem hodniku. Še
sam grem odpret in vstopila je neka
ženska. V prvem trenutku je nisem
spoznal, potem sem pa videl, da je
Zamejčeva Anđika. Peljal sem
jo v sobo in tam je spregovorila:
Gospod kanonik, tukaj je vaš testa-
ment, katerega ste vi spisali! Odgo-
voril sem: za božjo voljo, kakšen
testament? Nežkin testament, je
rekla.

Predsednik: Sedaj pa na-
tanko povejte, gospod kanonik, kaj
vam je Zamejčeva kuharica o testa-
mentu takrat pravila? Vsaj ste že z
dr. Tavčarjem nekaj o tem govorili.
V pisarni notarja Bežka ste o tem
govorili.

Kajdiž: Res je, govoril sem
— (in tu zavije priča rudeči obraz
proti stropu razpravne dvorane, ka-
kor bi hotel reči, naj me vzame vrag,
da grem tako nespametno klepetat)
— res je, govoril sem, z dr. Tavčar-
jem sem govoril. In še danes imam
vtis, da mi je Zamejčeva kuharica,
Ana Brodnik, tisti večer povedala:
da ji je Neža Kukman testament iz-
ročila, da naj ga v ogenj vrže; da
ga je v navzočnosti Neže Kukman
res v ogenj vrgla; da je pa čez
kake dve uri, ko je „šporherd“ od
prla, opazila, da testament ni zgorel,
in da je na to do smrti Neže Kuk-
man testament skrivala in to tudi
pred Nežo Kukman. Vtis imam, da
mi je Zamejčeva Anđika vse to tisti
večer pravila, na vse zadnje mi je
vtilila testament z besedami: Tu
imate, pa naredite, kar hočete!

Dr. Tavčar: Kako ste mogli
tak testament k sodišču prinesiti!

Kajdiž: Sem si tudi nekaj
težav delal. Ali posvetoval sem se s
tovariši kanoniki. Ti pa so soglasno
rekli: le k sodnji ž njim!

Pokliče se priča

**Šenklaški mežnar Jurij
Avbelj.**

Predsednik: Vi ste bili pri
testamentu Neže Kukman. Povejte,
kako je to bilo?

Avbelj: Nekdo je prišel po me,
pa ne vem več kdo. Potem smo šli
vse tri priče v stanovanje kanonika
Kajdiža. Tam smo precej časa čakali,
da je prišla Neža Kukman.

Dr. Brejec: Za božjo voljo,
mož pomislite, kaj govorite. Gospod
korar so prisegli, da so oni in Ne-
žka na vas, priče, čakali. Gospod
korar vendar ne bode krivo prisegali.

Avbelj: Ne, ne, g. doktor! Je
že tako, kakor jaz pravim. Priče
smo čakali na njo! Ko je prišla, so
ji g. Kajdiž prebrali in ona je bila
zadovoljna.

Predsednik: Ali je pri vsaki
točki povedala, da je zadovoljna?

Avbelj: Kaj bom govoril. Saj
vejo, gospod prezident, kakšne so
babnice. Babnice časih rečejo, da so
zadovoljne, časih pa samo prikimajo,
kakršne so ravno babnice.

Predsednik: Ali je Neža
Kukman testament podpisala?

čipk v naši državi pač na prvi
stopnji!

Ako končno še omenjam, da je
tudi nekaj šolskih risb izpostavljenih,
ki naj kažejo, kako se danes vrši
pouk v umetnoobratnem risanju in
ako opozarjamo na množične
liste, ki predstavljajo večinoma v
narisih angleške vile in njih pohi-
štvo, smo v skromnih potezah neko-
liko obrtali obseg razstave. Marsika-
teri predmet sega morebiti za naše
težnje in razmere malo predaleč, a
razstava kakor taka, more vendar
dati obrtniku in občinstvu mnogo
važne pobude in dokaj motivov, ki
bodo blagodejno vplivali na naš
obrt Zategadelj bodi obisk razstave
vsem razumnim krogom najtopleje
priporočam!

Slednjič naj bode nam dovoljeno
pripomniti, da si je za prireditel-
ev razstave stekel največ zaslug obrtni
referent pri deželnem odboru gosp.
deželnik odbornik Peter Grasselli,
razstavo pa je uredil gosp.
ravnatelj Ivan Šubic s pomočjo
osobja učiteljskega zbora c. kr.
umetniškoobratne strokovne šole v
Ljubljani.

Avbelj: Podpisala ga ni, pod-
križala ga je.

Predsednik: Saj je znala
pisati?

Avbelj: Pisati je že znala. Pa
saj vejo, kako je! Če človek k drugi
mizi pride, pa ne more pisati. Neža
je dejala: Težko pišem, bom pa
križ naredila, vsaj je ravno tako
dobro. In zdi se mi, da je sama križ
na testament napravila.

Predsednik: Ali je bila Neža
Kukman takrat slabotna ali bolna?

Dr. Brejec: Ali je res rekla,
da težko piše?

Avbelj: Slabotna in bolna ni
bila, stara je bila. Po stopnicah h
kanoniku je sama primarširala!

Dr. Brejec: Gospod kanonik
so pričali, da so se Neži Kukman
roke tresle, in da je sama rekla, da
ne more podpisati, ker se ji roke
tresejo.

Avbelj: Roke se ji niso tresle,
in ona sama tega ni rekla!

Dr. Brejec zgine v svoj sedež.
kakor zgine poparjen mlinec na dno
sklede. Ko je priča Avbelj še pove-
dala, da je bila Neža Kukman takoj
drugi dan pri njem in mu izjavila,
da hoče testament predruščiti, po-
zove se pred sodišče priča

**Ilemenatarski hišnik Jože
Valenčič.**

Ta priča izpove bistveno tako,
kakor Avbelj. Testamenta Neža Kuk-
man ni drugače potrdila kot s ki-
manjem. Podpisala ni, pač pa pod-
križala, ker je po mnenju priče slabo
videla.

Predsednik: Iz česar to skle-
pate?

Priča: Ker je poprej, kot je za
pero prišla, z jedno roko nekako
zamigala.

Votant Polec: Morda je pa
hotela s tem pokazati, da iz cele
reči sploh nič ne bo?

Priča: Ne vem.

Predsednik: Ali je bila Neža
Kukman pri tisti priliki slaba ali
bolehna videti?

Priča: Taka je bila kakor
vselej. Tudi pozneje sem jo še več-
krat videl. O sv. Neži prišel sem še
celo v njeno stanovanje, da bi ji god-
voščil. Pa me je odpravila, češ, da
se ji v kuhinjo mudi in da naj kak
drug dan pridem po svoj glaž vina!

Bistveno tako kot prejšnji testa-
mentarični priči izpove priča

**Ilemenatarski hlapec France
Vode.**

Ta še celo trdi, da Neža Kuk-
man križa na testament ni lastno-
ročno napravila, nego da je samo za
pero prišla, katero ji je ponudil ka-
nonik Kajdiž. Na predlog dr. Brejca
odredi predsednik, da se pošlje Av-
belj po kanonika Kajdiža, da pojasni
nasprotje med njegovim pričevanjem
in pričevanjem testamentaričnih sve-
dokov in da pove, kdo je pravzaprav
čakal, ali Neža na priče ali priče
na Nežo. Na to se kliče pred so-
dišče priča

**Zamejčeva kuharica Ana
Brodnik.**

Ta ženska napravila je na vse
navzoče — dr. Brejec je sevé izvzet
— najslabši vtis. Videti je bilo, da
zavija resnico, in da zamolči glavne
reči. Z jedno besedo, ta ženska
je pod prisego lagala. Pri tem pa je
bilo najodurnejše to, da je Zamejčeva
Ana nastopila z ošabnostjo stare
korarske kuharice, prav kakor, da ga
na svetu ni viš-
jega mesta, kot je kuhinja kanonika
Zamejca. V dvorano stopi Ana Brod-
nik nekako resolutno. Zaničljivo
premeri sodišče, potem pa opazi cer-
kovnika in Ilemenatarske hlapce na
svedoški klopi. Takoj ji obda sladak
smeh ostri obraz in vsa srečna po-
hiti k ti klopi, ter moli svojo roko
proti cerkovniku Juriju Avbelju.

Predsednik: Tu sem stopite,
tu imate pričati.

Med prisego se je Ana Brodnik
nekako zaničljivo smejala, prav ka-
kor da je za krivo svojo prisego že
»odvezo« s sabo prinesla. Predsed-
nik opozori pričo, da je prisega resna
stvar, ne pa smešna, kar Zamejčeva
Anđika milostivo v vednost vzame.
V stvari izpove tako le: Klofutarjevo

Nežiko je dobro poznala. Prihajala
je k nji v vas. Ker imajo gospod
korar (Zamejec) zmiraj obilo starega
popirja, dajala ga ji je, da ga je imela
»za podkuritja«. Tako je prišla k nji
tudi neki dan v polletju, ko je ravno
prala in žehlala.

Predsednik: Sedaj pa vse
po pravici povejte, kaj se je tisti
dan zgodilo.

Priča Brodnik: No Nežika
je stopila v kuhinjo, to je bilo tako-le
okrog polupetih. Nežika je stopila v
kuhinjo, pa je dejala: Od Kajdiža
prinesem tale testament. Njegova
kuharica me sili, da bi za vsak svoj
krajcar morala k nji hoditi. Jaz sem
na to rekla: Ga bom pa kar sežgala!
Res sem vzela testament, odprla
»šporherd«, ter testament v ogenj
vrgla. Kukman je bila zraven, pa ni
nič rekla. Če je hotela videti, je
lahko videla, kako sem jaz testament
na ogenj vrgla! Kmalu na to je od-
šla, ne da bi bila po testamentu kaj
poprasha.

Predsednik: Ali se drugega
ni nič govorilo? Ali se je vse tako
hitro naredilo.

Priča Brodnik: Govorilo se
ni veliko, in naredilo se je prav
hitro.

Predsednik: Kaj pa ste
vendar mislili, ko ste testament na
oganj vrgli.

Priča Brodnik: Pri tem
nisem na nič drugega mislila, kakor
na svoje perilo.

Predsednik: No kaj pa
potlej?

Priča Brodnik: Potlej sem
pa šla na Ljubljano prāt. Ko pri-
dem o polu sedmih domov, da bi
gospodu večerjo skuhala, odprem
»šporherd«. Testament ni bil zgorel,
kakor sem bila mislila, ampak je
še cel ležal na pepelu.

Dr. Tavčar: Ali se vam ne
zdi vse to le prav čudno?

Priča Brodnik: Nič, samo
to se mi čudno zdi, da sem vam v
roke padla. Sicer pa vam še odgo-
varjam ne!

Ko jo predsednik pouči, da mora
tudi zastopniku na vprašanja odgo-
varjati, odreže se Zamejčeva Anđika
ofračno: No, naj pa bom od dveh
stranij kregana, no!

Ana Brodnik pripoveduje
dalje: Ko sem videla, da testament
ni zgorel, sem ga vzela, ter vtak-
nila pod star pisker na polici. Po-
tem, ko sem pisker rabila, sem tes-
tament skrila v svojo omario. Kaj
je v testamentu, nisem vedela, še
danes ne vem, imam dosti svojih
sitnosti, čemu naj bi se še za tuje
brigala.

Pozneje je prišla Neža Kukman
še dvakrat k meni, ter hotela od
mene testament imeti. Jaz pa ji
nisem hotela povedati, da
imam testament.

Predsednik: Zakaj ne?

Priča Brodnik: Res ne vem,
zakaj ne!

Votant Haufen: Morda vam
je bil testament res izročen, da bi
ga sežgali? Pozneje pa ste hoteli
Kukman nalašč v zmozo pripraviti?

Priča Brodnik: Ne vem.
Tisti dan, ko je Nežika umrla, pri-
čelo me je skrbeti, in nemirna sem
postala, da bi se po nji vse v redu
ne odpravilo. Nesla sem testament
h g. Kajdižu, sem mu povedala, da
je bil v ognju, ter rekla: tu imate,
pa naredite, kar hočete! Pripravila
sem še, da morajo gospod kakonik
molčati.

Predsednik: Čemu, če je
bila stvar poštna?

Priča Brodnik: Zavoljo mo-
jega gospoda, ki se tako radi raz-
burjajo! Testament sem dala gospodu
Kajdižu, ki so rekli: Meni je
grozno težko, testament
nazaj vzeti, grozno težko!

Predsednik: Gospod kano-
nik pa je pod prisego potrdil, da ste
mu povedali, da je vam bil testa-
ment izročen v namenu, da ga
sežgete?

Priča Brodnik: Mogoče, da
sem to rekla, pa vendar ne vem!
Priča se na to odpusti. Med vratmi
še zakriči: Sedaj pa grem svojemu
gospodu večerjo kuhati, in tu sem ne

pridem več, če tudi policaji po me
pridejo! Ako se primerja pričevanje
kanonika Kajdiža s pričevanjem Za-
mejčeve kuharice, postane cela za-
deva prozorna kot steklo. Zamej-
čeva kuharica je dobila tes-
tament v namenu, da ga
vniči. In vničila ga je v
pričo Neže Kukman. Pozneje
pa je videla, da testament vsled
slučaja ni bil vničen, in takrat
je sklenila, vzdržati ga proti volji
zapustnice ter tako oškodovati njene
dediče. S tem je Ana Brodnik vsaj
v objektivnem oziru zakrivila hudo-
delstvo goljufije. Tega hudo-
delstva pa se je vdeležila
tudi kanonik Kajdiž! Tako
je in nič drugače!

Kanonik Kajdiž je bil nato še
edenkrat zaslišan, pa ni mogel po-
jasniti nasprotstva med svojim in
med pričevanjem testamentaričnih
svedokov. Mesto, da bi bil
pod mizo zlezal, in Bogu
dajal hvalo, če svet molči
o »njegovem« testamentu,
postal je stari mož — go-
tovo po dr. Brejcu nahujs-
kan — proti dr. Tavčarju
aroganten in nesramen.

Priča Ivana Bizil, kuha-
rica Kajdiževa, ni vedela drugega
povedati, nego »da so bili gospod
tisti večer, ko so testament nazaj
dobili, hudo »vznemirjeni«.

Sodišče sklene dokazno postop-
panje ter izreče, da daljših ponu-
de nih dokazov ne zasliši. Stranke
vzdržujejo svoje predloge. Pri tem
je dr. Brejec dosegel vrhunec ne-
sramnosti, pa tudi smešnosti. Njegov
dokaz, da je cerkev svetega Niko-
laja identična s šenklaško duhov-
ščino, in da sme leta in ž njo tudi
knezoškof zahtevati kaznovanje dr.
Tavčarja po § 86 civilne pravde, bil
je pravi vzor brezglavnega, kleri-
kalnega čvekanja. Sodišče proglasi
sodbo, s katero se tožbi v celem
obsegu ugodí, ter tako imenovani
Kajdižev testament do zadnje pičice
razveljavlja.

Ko se dostavi pismena sodba,
objavimo njene razloge.

Državni zbor.

Seja dne 9. junija.

Posl. Ofner interpelira ministr-
skega predsednika zaradi klanja židov
v Kišenevu ter zahteva, naj se rusko
vlado opozori na nevarnost za splošni
mir.

Posl. Biankini vpraša predsed-
nika glede dogodkov na Hrvaškem, pri-
merja Hrvaško z Macedonijo ter za-
ključi: »Najboljši in edini odgovor bi
bil, da se odstrani Gesslerjev klobuk
tirana Khuen-Hedervaryja, in takoj bi
nastal mir«. Predsednik pozove govornika
opetovano k stvari.

Posl. Klofač je vložil sledeči
nujni predlog: »Z ozirom na zelo vzne-
mirljive vesti, ki dohajajo neprestano
iz Balkana ter vznemirjajo prebivalstvo
naše države, poziva poslanska zbornica
vlado, da ji da jasne informacije o
avstrijski politiki na Balkanu. Posebno
se zahteva, da vlada pojasni zbornici,
zakaj se berolinska pogodba glede
Macedonije niti najmanj ne rešpektira,
in zakaj ni Avstrija od leta 1878 zahtevala
niti enega čina v izvršitev berolinske
pogodbe glede Macedonije«.

Svoj predlog obširno utemeljuje.
Med drugim pravi, da je avstrijska
politika sovražna Srbiji in Črni gori,
da je kulturne in politični položaj tudi
v Bosni in Hercegovini tak, da se bo
uprava teh dežel Avstriji odzvela. Na-
dalje hude napada cesarsko hišo in
grofa Goluchowskega. Avstro-ogr-
ska politika ščuna Bolgarijo in Srbijo
drugo proti drugi. Avstro-Ogrska je tudi
duševni provzročitelj albanskih zmed.
Med njegovim govorom se je neprestano
vmešaval posl. Glöckner.

Posl. Vuković pravi, da je avstro-
ruski dogovor glede Balkana v proti-
slovju z berolinsko pogodbo ter zahteva
odločnejši vpliv naše vlade na balkan-
sko politiko ter stavi predlog, naj vlada
zbornici pojasni, kako daleč sega vpliv
ministrskega predsednika na zunanjo
politiko.

Dalje v prilogi.

Pacher itd. Zraven njih angleške
firme Morris, Shoolbread & Co., Gil-
lom & Co., Maple & Co. in Heywood
Br. & Co. v Novem Yorku. Tudi tu
so razna šolska dela iz avstrijskih
obratnih zavodov; izmed teh del naj
posebno omenjamo pečni zastor z
intarzijami po načrtu Flatscherjevem
na Dunaju.

Poleg mebljev je par pletenih
foteljev, po katerih se izobno sedi
in sloni. Narejeni so na c. kr. vzorni
delavnici za pletarstvo na Dunaju.

Tekstilni oddelek ima ve-
liko število izobno barvanih pavol-
natih kretov in gobelinskih
tkanin angleškega in francoskega
izvira, nekaj pa tudi od tvrdke Ph.
Haas na Dunaju. Raznovrstni pliši,
prevlake za meblje in deko-
racije, namizni prtí, miljeji itd. ka-
žejo sedanje stanje dotičnih tehnik.
Najbolj pa se odlikujejo čipkarski
izdelki. Zastopani so eicer v malem
številu, a ti so naravnost krasni.
Ovratnik z šmarnicami, robec, fachu,
čipka s cipresami in čipka s cvet-
kami — vse izdelano na c. kr. cen-
tralnem čipkarskem kurzu na Du-
naju — pričajo, da smo danes glede

Ministrski predsednik dr. Körber pravi, da se mu ne zdi potrebno, se spuščati v to kritiko, ki je gola fantazija. Vse velesile odobravajo avstro-rumsko politiko na Balkanu. Napade na vladarsko hišo primerja prahu, ki se meče proti trdni skali.

Posl. Glöckner ostro kritikuje Klofačeva izvajanja ter predlaga, naj se Klofačev nujni predlog odkloni ter zaključi: „Sramota, ako avstrijski podložnik zavzema v parlamentu tako izdajalsko stališče.“

Posl. Stein graja, da je predgovornik rabil besedo „podložnik“. „Mi nismo podložniki in jaz protestujem, da inteligentni človek govori v tej zbornici o podložnikih.“

Govorijo še Brzeznovsky in Fressl.

Posl. Klofač zaključil: „Ministrski predsednik je odgovarjal arogantno kakor vedno. Kar sem rekel o zunanji politiki Avstro-Ogrske na Balkanu, je vse resnično. Ta politika je roparska politika.“

Pri glasovanju se Klofačev predlog odkloni.

Brambna predloga na Ogrskem.

Kakor že omenjeno, je imel vojni minister vitez Pitreich razgovor z nekim sotrudnikom „Magyar Szó“ ter razložil stališče vojne uprave in vlade proti brambni predlogi, katera se vedno ni našla milosti v očeh ogrske opozicije. Kakor je o takih ministrskih razgovorih navada, pridejo vselej na plano, kadar je treba vladi izhoda iz kake zagate. Tudi Pitreichov razgovor ni slučajna pojava. Nihče si ga ni bolj želel, kakor — vojni minister sam, oziroma vojna uprava. Zato si je dal vojni minister koncem razgovora tudi postaviti vprašanje, ali bi se zahteva po zvišanju vojaštva ne dala preklicati za letos. Minister je odgovoril, da to ni kakor ne gre, ker je vzporedni zakon v Avstriji že sankcioniran. Nova brambna predloga se takoj predloži, ko jo bode obe vladi dognali. Vsak patrijot mora vedeti, da zadane njegove domovine, ako se v armadi razkrije kaka nagota. Kjer pa nastane nagota, tam se lahko pojavi sovražnik, in pod sedanjimi evropskimi zapletaji bi ne smel nihče lahkomišljeno prevzeti odgovornosti, ki bi nastala ako bi se preprečilo nabiranje rekrutov. Ogrska opozicija bi tedaj izpolnila le svojo parlamentarno dolžnost, ako bi ne preprečila dovolitev rekrutov, kar se jih potrebuje več za eno leto. Uveljavljanje svojih temeljnih načel pa bi naj opozicija prihranila za razpravo o brambnem zakonu. — Da bi pridobil čimveč prijateljev za svojo „idejo“ med Madjari, napravil je minister tudi par globokih poklonov madjarski sposobnosti. Rekel je, da so Madjari kakor nalašč za častnike rojeni. Ako bi imela vojna uprava dovolj denarja, ustanovila bi zavode, v katerih bi se vzgajalo zadostno število Madjarov za častniški poklic. Skliceval se je tudi na vojaški službovnik, ki predpisuje, da se mora tudi z vojaškega stališča uporabljati narodni individualni duh za armado. Glede nemškega poveljnega jezika in vojaških znakov je rekel minister, da so to zgolj vojaške uredbe in ne nemške. To so znamenja najvišjega vojnega poveljnika in ne avstrijska znamenja. Težko, da se je ministru posrečilo, koga ogreti za — pomnožitev armade. Njegovi pokloni so preveč prozorni.

Politične vesti.

— Politično zanimanje se osredotočuje na današnje glasovanje o članu 9. carinske in trgovinske pogodbe v nagodbenem odseku. Vlada pri tem najbolj računa na nemško ljudsko- in nemško napredno stranko, s katerimi načelniki je imel ministrski predsednik opetovana posvetovanja.

— Reorganizacija sodne službe. Kakor je ministrski predsednik že pri prvem branju budgetnega privzora napovedal, je vlada izdelala načrte, da se loči status sodnikov od državnih pravdnikov. Odložila bo o tem poslanska zbornica. Državna pravdnikstva se baje priklopijo finančni prokuraturi.

— Deželni maršal gališki postane vsled imenovanja grofa Potockega

gališkim dež. namestnikom grof Stanislav Baden, katerega imenovanje se razglasi v najkrajšem času.

— Položaj na Ogrskem. Neodvisna stranka je hotela te dni začeti s tehnično obstrukcijo. Predsednik grof Apponyi je voditelje pregovoril, naj potrpje, ker se mora položaj itak zjasniti. V ta namen je potoval minister Fejervary na Dunaj, a splošno se govori, da bo ministrski predsednik Szell odstopil.

— Protivstijske demonstracije v Italiji so bile zopet v Foggii, Neapelju, Genovi itd. Najhujše se je demonstriralo v Vidmu. V sprevodu, ki se ga je udeležilo do 5000 oseb, med njimi mnogo gostov iz Trsta, Gorice in Tridenta, so se nosile italijanske zastave, obdane od istrskih, dalmatinskih, goriških in tridentinskih zastav. Italijanske zastave so nosile napise: „Eviva l' Italia irrendente!“, na črni zastavi je bil napis: „Abasso Austria!“ Pri Garibaldijevem spomeniku je govoril neki Tržačan, ki je rekel, da živi v avstrijskih provincijah na tisoče Italijanov, ki hočejo nastopiti za irendentične ideje. Župan je govoril z balkona, naj zavlada Garibaldijev duh od Alp do morja. Demonstracij se je udeležilo tudi vojaštvo.

— Atentat na sultana. Dne 21. m. je nastal ponoči v predsobah sultanove spalnice ogenj. Vojaki niso upali iti gledat, ker bi sultana zbudili, kar se kaznuje s smrtjo. Zbudili so komornika Ahmet Bega, ki je prišel ravno v pravem trenutku, da ni razpočila posoda s špiritom, ki jo je nastavil atentator v predsobi ter napravil ogenj. Policijski uradnik Georgis, ki je sumljiv atentata, je bil prijet ter je od takrat izginil. O atentatu se strogo molči, a sultan je v hudih strahih.

Dopisi.

Iz Krškega. V četrtek, dne 4. t. m. priredila je tukajšnja meščanska šola v proslavo svoje petin dvajsetletnice skupen izlet k sv. Duhu nad Krškem. Izleta se je udeležil naš okrajni glavar gosp. Josip Orešek, nadzornik ljudskih šol krškega in litijskega okraja g. Ljudevit Stiasny, gvardijan tukajšnjih oo. kapucinov g. P. Vakselj, občinska odbornika Gorenc in Pintar, štirje učitelji meščanske šole ter okroglo sedemdeset učencev. Navzlic skrajno slabemu vremenu je vspel izlet v popolno zadovoljnost. Po zajutruku v gostilni obč. svetnika Gorenc sruko šli skupno k sv. maši, nato pa h kosilu v prej imenovano gostilno. Kosilu je sledila prosta zabava s petjem in telovadnimi vajami. Ob koncu je nazdravil gosp. ravnatelj Ljvan Lapajne presvitlemu cesarju, g. meščanski učitelj dr. Romih pa gospej Hočevarjevi kot veliki šolski dobrotnici. Spominjal se je ob tej priliki njenega zadnjega velikodušnega daru v znesku 70.000 kron v svrhu razširjenja meščanske šole in v popravo poslopja. Ob peti uri popoludne smo se veseli vrnili v Krško.

Iz Krapinskih Toplic. V tukajšnjih toplicah se življenje letos razvija prav živahno, celo bolj kot lani, kajti število strank že daleko presega 400 in znaša za 50 več, kakor ob istem času lanskega leta. Dne 20. pr. m. pričeli so se pod spretnim vodstvom vrlega kapelnika g. Rosskamma koncerti kopališčne godbe, katera svira točno in dovršeno ponajveč slovanske komade, v prvi vrsti seveda hrvatske in slovenske. Isti večer so se zasvetili tudi prvi vsi prostori kopališčnih zgradb in krasi park v divni acililenski razsvetljavi, katera še le v pravi luči in dimenziji pokazuje prelepe dvorane. — Življenje ni predrago, cene za stanovanje, hrano in kopeli so primerne, isto tako tudi zdravniški honorar; postrežba v restavraciji je dobra (g. Masaryk od „Narodnega Doma“ v Ljubljani). In kar je glavna stvar: zdravilna moč krap. toplijskih vrelcev je eminentna v zvezi z umnim individualnim lok. lečenjem izvrstnega kopališčne zdravnikar g. dr. Maia (masaža, elektriziranje, ortopedija, šved. gimnastika itd.) — Pohvalno je tudi omeniti, da je v jezikovnem oziru vseskozi strogo izvr-

šen princip narodne enakopravnosti: povsod na prvem mestu hrvaščina, potem še le nemščina itd. (Ta metoda bodi tudi našim rojakom priporočena vsestransko v posnemanje!) Vrlo in dobro zagorsko ljudstvo, katero se še drži starih šeg in domače narodne noše, je zelo prijazno in mirno — še preveč! —, ter ni v Zagorju ali vsaj v obližju Toplice doslej nič čutili o nemirih. Milo se ti stori motrečemu ta izborni narod, ki pač ni zaslužil krute usode, pod katero ječi danes celi narod Zrinskijskega in Frankopana — teh vitezov, kojih junaka kri vpije proti nebu... Slovence, kateri se pridejo zdraviti v Krap. Toplice, naj opozorim — ako bi bilo sploh še treba — na zgodovinsko-znamenito, častivredno osebo gospoda župnika topliškega, odličnega, vnetega hrv. rodoljuba, pri katerem se je bila zvršila epohalna sprava med biskupom Strossmajerjem in pok. dr. A. Starčevićem. Od naših rojakov sta bila v zadnjem času m. dr. kopelnika gg. drž. sod. svetnik D. Šulaj in sodni pristav Oskar Dev. Židje ne zabajajo sem — kar tudi nekaj velja.

Obč. svet ljubljanski.

V Ljubljani, 9. junija.

Seji je predsedoval župan Hribar, ki je imenoval za overovatelja zapisnika obč. svetnika Goršeta in dr. Stareta.

Župan se je najprej s toplimi besedami spominjal umrlega švedskega pesnika Karola grofa Snoilškega, potomca slovenske protestantske rodovine, ki je zložil krasno odo na Ljubljano in tako ustvaril most med nami in Švedii. Zato je župan izrazil stokholmskemu županu sožalje, čemur so obč. svetniki vstavili raz sedeže, pritrdili.

Nadalje se je župan spominjal 200letnice Petrograda, na katero je bil povabljen tudi obč. svet ter naznanil, da je poslal načelniku Petrograda brzojavno čestitko, kar se je odobrune vzel na znanje.

Končno je župan prečital brzojavko občine Selca v Dalmaciji, ki Ljubljani in Slovincem izreka zahvalo za podporo Hrvatom v njih težkem boju.

Župan je tudi naznanil, da sta povabila gg. župnika šentjakobski in trnovski obč. svetnike, da se udeležijo procesij sv. R. Telesa.

Obč. svet. dr. Kušar je opozoril na sklep, da se obč. svet. ne udeležijo cerkvenih slavnosti, dokler ne dobi zaščene za žaljenje slovenskih dam.

Župan je k temu pripomnil, da ta sklep velja po njegovi sodbi samo za stolno cerkev.

Obč. svet. dr. Triller, ki je svoj čas dotični predlog stavil, ga je na županovo prošnjo pojasnil tako, da se obč. svet in magistrat po njegovem predlogu ne udeležita nobene prireditve, izvzemši cesarsko mašo, v nobeni cerkvi, ki stoji pod jurisdikcijo ljubljanskega škofa.

Župan je dal na glasovanje to interpelacijo. Obč. svet pa je ni odobril, nego izrekel, da velja dotični sklep le za stolno cerkev.

Nedeljske demonstracije.

Župan Hribar je potem opozoril, da so se preteklo nedeljo, 7. t. m. zgodili zopet obžalovanja vredni izgrede. Na čast Ljubljane je, da so bili ti izgrede druge narave, kakor oni 24. m. m., ki jih je obč. svet ostro obsodil. Policija in uradniki so bili permanentno v službi od dne 6., ob 2. uri popoldne do dne 8. ob 3. uri zjutraj. To je bilo tako naporno delo, da gre policiji vse priznanje, da je tako vestno izpolnila svojo dolžnost. Hvale pa le ni dobila ne od občinstva, ne v takih krogih, kjer bi bilo pričakovati, da bodo priznavali njeno delo, vsled katerega se je vzdržal red. Ob takem razburjenju vzdržati red, ni lahko. Župan je prosil, naj se ga pooblasti, da izreče pismo zahvalo policijskim uradnikom, ki so opravljali službo, in naj se dovoli za policijo 400 K, ki jih dobe redarji poleg službene pristojbine. Sprejeto.

Obč. svet. Velkavrh se oglasi za interpelacijo glede dogodkov pred kazino. Zeleti je, da se pojasnijo ti dogodki v marsičem. Po mestu se govori, da so turnerji v nedeljo dopoldne na nečuten način sramotili cesarsko zastavo. Turnerji so neki vrgli cesarsko zastavo na tla in jo pomandrali. Zgodilo se je to baje na tak demonstrativen način, da so se pred kazino zbrani častniki zgrazili nad tem. Jaz — je rekel interpelant — sem tudi častnik v pokoju. Sveta mi je cesarska zastava in bil sem vedno pripravljen in sem še sedaj, za ta simbol vladarske avtoritete in državne moči preleti svojo srčno kri. Naravno je torej, da so me razburile te govore. Zategadelj vprašam g. župana:

Ali je resnica, da so turnerji v nedeljo strgali in poteptali cesarsko

zastavo in, če je res, kaj misli storiti, da se dá primerno zadoščenje.

Župan Hribar je na to dal približno tako-le pojasnilo:

Ker je bilo v nedeljo videti, da v „Zvezdi“ občinstvo narasča in da raste razburjenost, in ker je posebna deputacija prosila, da odstranim veleniški zastavi, sem, videč da se sicer težko vzdrži red, ukazal veleniški zastavi odstraniti. Najprej sem prosil, da društvo zastavi prostovoljno sname. Odbor je sklenil, tej prošnji ne ustreči, zato sem mu potem ukazal, da zastavi sname. Ko se še dolgo časa potem ta ukaz ni izvršil, sem poslal straževodjo z asistenco na vrt. Ti so prišli povedat, da turnerji nečejo sneti zastav. Kmalu na to so pa začeli snemati zastave in sicer so sneli najprej cesarsko. (Klici: Škandal!) potem mestno in končno tudi eno veleniško. Občinstvo v „Zvezdi“ je burno pozdravilo snemanje veleniške zastave. To pa in vzpodbuda nemške družbe je bil menda povod, da druge veleniške zastave niso sneli. Videl sem, da se je nekdo obesil na zastavo in branil, da se sname. Ni dolgo trajalo, kar so bile zopet vse zastave razobešene. Ker sem videl, da se turnerjem ne mara pokoriti moji naredbi, poslal sem svetnika Podgorskega z asistenco na vrt, da zastave odstrani. Društvo se je zopet ustavilo. Pomnožil sem na to policijsko in orožniško asistenco in naročil, da orožniki obstopijo drog, stražniki pa snamejo veleniški zastavi. Tako se je tudi zgodilo. Turnerji so potem sneli druge zastave; najprej mestno in potem zastavo cesarskega dvora. Ostala je samo cesarska zastava. Občinstvo je pričakovalo, da turnerji prizanešajo cesarski zastavi. Nakrat se je začela „Die Wacht am Rhein“; ko so doneli zadnji zvoki, so z veliko silo strgali cesarsko zastavo z droga. (Burni klici: Skandal! Sramota! Obč. svet. Škrjanec: Izdajalec!) Če so cesarsko zastavo poteptali, tega ne vem, ker nisem bil na vrtu, od zunaj se pa ni videlo, ker so bile proti cesti obešene plachte. Gosp. interpelant je rekel, da so se častniki nad tem zgražali. Bili so navzoči častniki 27. pešpolka, ki so se mudili tam kot pasivni gledalci. — Zdelo se je, da jih je samo radovednost privedla tja. Župan je končno izjavil, da nima nobene moči, da bi iskal in zahteval zadoščenja. To je stvar dežele vlade, ki ima nadzorstvo nad društvi. (Klic: O jej!) Če je društvo turnerjev prekoračilo svoj delokrog, je stvar vlade, da stori, kar se ji zdi primerno.

Obč. svet. Velkavrh je vprašal župana, če se je vojaška godba odstranila, ko so turnarji peli „Wacht am Rhein“ in cesarsko zastavo odstranili in poteptali. (Klici: Ne! naprej je igrala!) Župan je odgovoril, da ne ve, če se je godba potem, ko se je pela „Wacht am Rhein“ in je padla cesarska zastava, odstranila. Bil je vzpričo nemirov tako razburjen in je imel toliko dela da ni gledal na to. Toliko pa ve, da je godba ob 1/2 1 uri odšla; ali je bil tedaj že konec frühlischopna ali še ne, tega ne ve. Iz „Laib. Ztg.“ pa vidi, da je godba zvečer zopet sodelovala. (Ogorčeni klici: To so razmere!)

Obč. svet. Žužek je dejal, da se je sedaj slišalo avtentično poročilo. Upali smo, da vsaj ta list, ki nosi cesarskega orla na glavi, ne bo poročal pristransko o nedeljskih dogodkih, saj zajemajo iz njega drugi listi svoje informacije in tudi uradni krogi. „Laib. Ztg.“ je priobčila poročilo, v katerem ni ne omenja cesarske zastave in kar se je ž njo zgodilo, pač pa se zgraža nad tem, da je župan dal odstraniti vsemenski zastavi. Način, kako uradni list piše, je naravnost nasproten slovenskemu narodu. Ne odobravamo življenja in kričanja. (Obč. svetnik dr. Kušar: Kaj pa razobešajo frankfurterice!) Ali toliko smemo vendar zahtevati, da poroča uradni list pošteno in da ne priobčuje novice, ki so prikrojene na škodo Ljubljane. To smemo zahtevati toliko bolj, ker je načelnik dež. vlade častni meščan Ljubljane. Če je zamazana čast Ljubljane, je tudi njegova osebna čast zamazana. Vam ni znano, kaj se je zgodilo v Gradcu, ko so otvorili realko v Keplerstrassi. Prišel sem tja in videl na stopnišču prostor za kako soho. Prostor je bil prazen. Izvedel sem, da je bila tje postavljena cesarjeva soha, a ko so prišli dijaki v šolo, so soho tako zamazali, da so jo morali odstraniti. Kaj bi bilo pri nas, če bi se kaj takega zgodilo! Še danes v Gradcu ni sohe na omenjenem prostoru, le cesar se je moral umakniti tistim paglavcem. Mi smo verni Avstrijanci, zvesti cesarju v miru in vojski — a kako se proti nam postopa! Z ozirom na to, naj zahteva župan od dež. predsedništva, da cenzurira vse take novice, ki so namenjene za „Laib. Ztg.“ Župan je odgovoril, da v Ljubljaničanki ni našel tistega zgraževanja radi odstranitve veleniških zastav, o katerem je govoril obč. svet. Žužek. Dež. predsednik baron Hein je turnerjem, ko se je prišel pritožiti zaradi odstranitve zastav, povedal, da je župan imel pravico, to odstranitev odrediti. Res pa je, da „Laib. Ztg.“ ni nič ome-

nila o dogodku s cesarsko zastavo, brez dvoma pa to še pride, ko bo preiskava končana in bo imelo dež. predsedništvo v rokah pismo poročilo. (Klici: Saj je bila drž. policija zraven. Ali drž. policija ni nič videla?) Pričakovati se sme, da se stvar vsekako pojasni — že da se vidi, od kod so prišle provokacije. Če se po snetju vseh drugih zastav cesarsko zastavo pusti na drogu, potem zapoje „Wacht am Rhein“, potem pa zastavo z veliko silo doli strga — to naredi na vsakega očividca utis, da se je zastava demonstrativno doli vrgla. Končno izjavi župan, da od dež. predsedništva glede „Laib. Ztg.“ ne more ničesar zahtevati.

Obč. svet. Škrjanec je vprašal, kaj se zgodi s tistim hajlovcem, ki ni pustil sneti vsemenske zastave. Ali je straža samo za nas? (Živahni klici: Samo za nas! Nemcem je vse dovoljeno. Obč. svet. dr. Kušar: Saj smo samo Slovinci, Nemci pa so Herrenvolk). Župan je te klice zavrnil, povdarjaje, da je policija postopala popolnoma nepristransko. Bil sem — je rekel župan — ves čas sam v službi, videl sem vse in moram policiji dati spricevalo, da je postopala vestno in nepristransko. Preiskava glede tiste osebe, ki ni pustila sneti vsemenske zastave, bi brzkone ničesar ne dognala — vrt je bil zaprt. Ven se je samo videlo roki, kako sta se oklepali zastave. Obč. svet. dr. Kušar je opomnil, da so morali vendar orožniki in policaji videti, kdo je branil sneti zastave, na kar je župan pojasnil, da ni bilo takrat na vrtu ne orožnikov ne policajev, ko se je to zgodilo, šele pozneje je poslal župan javne organe na vrt. (Klic: In vladni zastopnik?)

Ker se ni nihče več oglašil za besedo, je občinski svet prestopil na dnevni red.

(Konoc prih.)

Katoliški uzori.

(Dalje.)

Že v nekaterih poprejšnjih člankih smo omenili, da si je cerkev lastila popolno oblast, urejevati vse pravne zadeve. Zahtevala je to, ker je bila nazora, da je Bog sam izvor vsega prava in papež, kot božji namestnik in pooblaščenec tudi najvišji sodnik. S tega stališča je seveda čisto logično, da je cerkev tudi vse pravosodje reklamirala kot del božje oblasti, ki jo na zemlji izvršuje papež. L. 1271 umrl kardinalsko Henrik Segusio je to kratko a krepko definiral z besedami „Posvetni zakon mora biti poslušna dekla kano-ničnega prava“. Isti nazor je izrazil tudi vse polno drugih cerkvenih pisateljev, ki se vsi strinjajo, da kraljestvo božje na zemlji toliko časa ne bo ustvarjeno, dokler ne postane papež neomejeni zakonodajec in najvišji sodnik v vseh posvetnih pravnih zadevah. Kardinalsko Porto je v neki seji rimskega konzistorija l. 1302. izjavil: Po pravici ima papež kot Kristusov in Petrov namestnik vso sodno oblast v posvetnih zadevah in kdor to taji, greši proti verskemu nanku, da je Kristus sodnik živih in mrtvih. Cerkev je tudi s silno energijo branila ta svoj nazor. Tisti člen takozvanega „Sachsenspiegla“, ki je papeževo zakonodajno oblast glede Saksanske nekoliko omejil, je l. 1374. bil po papežu Gregorju IX. proklet, češ, da mora tudi cesar — kakor je pri tisti priliki dokazoval prelat Klenke — vse postave predložiti papežu v odobrenje, in da so vse postave neveljavne, če jih papež ne odobri. Po cerkvenem nazoru je imela država v pravnem oziru samo eno pravico: zakone izvrševati, tiste zakone, ki jih je papež izdal ali odobril.

Deloma je to cerkveno stališče v srednjem veku tudi obveljalo, vsaj v tem oziru, da je bilo kano-nično pravo glavni vir vsega državljanškega in kazenskega prava. Kazensko pravo so teoretično in tehnično razvili duhovniki, materialno in formalno pravo je v bistvu slonelo na tistih načelih, ki so jih v okviru kano-ničnega prava razvili cerkveni organi in ki je bilo navadno pri procesih pred cerkvenimi sodišči. Seveda je bilo izza prejšnjih časov mnogo pravnih določb ostalih v praktični veljavi in zato se je zakonodajna produktivnost cerkve morala največ omejiti na to, da je spravila izza starih časov veljavne pravne določbe v soglasje s svojim sistemom. Tiste uredbe, ki so bile za cerkev brezpomembne, je seveda pustila v miru, drugo pravo pa je vse predrugačila ali vsaj skušala predrugačiti.

(Dalje prih.)

Nekaj misli o ciljih in delu Sokola.

IV.

Druga pot do teh ciljev in do poglobljenja v idejo sokolsko so gotovo predavanja, katera prireja Sokol svojim članom in katera imajo namen: vzbuditi v slušateljih zanimanje do predmeta, v katerem se predava, vzgojiti slušatelje in jih spraviti v nekako duševno zvezo, v kateri bodo skušali vsi razumovati predmet in se bodo učili

poglabljati se v mislih. Ta namen predavanj pa se doseže najbolje s pomočjo stvarne in mirne diskuzije, v kateri se bje boj za principe in mišljenje posameznikov; nikdar pa se ne sme vlačiti na dan osebnosti ali strankarstva, ako se hoče priti k diskuziji do kakega pozitivnega rezultata.

Velike važnosti pri teh predavanjih je vsekakor predmet, katerega si izbere predavatelj za temo. V prvi vrsti naj bi se predavalo na takih večerih o predmetu, ki družji slušatelje, to je gotovo Sokolstvo, njega pomen, njegova zgodovina, cilji, ideja sama, razvitek pri drugih slovanskih narodih itd. Mnogo hvaležnega predmeta za predavanja daje telovadba, o kateri govoriti tudi izven telovadnice se ne sme nikdar pozabiti med brati Sokoli. Pomen in korist telovadbe, njen razvitek pri zgodovinskih in modernih narodih, to so tema, ki bodo in morajo zanimati vsakega telovadca. Dalje daje mnogo interesantnih tem za predavanje medicina. Sestava telesa, to je gotovo predmet za telovadca posebne važnosti. Narodnostna vprašanja, zgodovina, socijalizem, naziranje o politiki, umetnost, etika itd., to je morje vprašanj, katerega razlaga daje snovi nebroj predavateljskim večerom. Za vse to pa je potreba pred vsem ljudji, ki bodo hoteli in znali obdelati ta vprašanja in jih znali v primerni obliki, upoštevajoč mnogo razmer, razložiti slušateljem tako, da bodo poslednji iste vsaj deloma razumeli in si ohranili zanimanje do njih. Takih ljudi pa ravno manjka sokolskim društvom. Vzrok je največ to, da je naša zmožna inteligenca večinoma pasivna pri delu sokolskem ali pa dela samo pri delu na zunaj. Pri nas se zadovolje ljudje navadno s članarino in s tem, da obiščejo par sokolskih veselie ali izletov. Globočje v notranje delo samo pa se spusti malokdo izmed naših zmožnih ljudi. Velika napaka je, smatrati naša sokolska društva samo kot nekatere aranžerje narodnih veselie in za slikovito dekorativno orodje teh veselie. Sokol ima še drugačne in važnejše cilje; njegov namen je telesna in duševna vzgoja posameznika in naroda!

Bratje Sokoli, zlasti mladina sokolska običuje tudi izven društva in telovadnice mnogo med seboj. V družbi, na izprehodih in izletih, ne morda ravno oficijelnih, temveč privatnih; tu povsod se da mnogo delati za vzgojo posameznih članov zlasti članov novincev. V družbi med brati Sokoli naj se govori o Sokolu in telovadbi, tu naj se bistrijo pojmi in pripravljajo pot do poznejših korakov; tu naj se krepči idealna vez bratstva, tu naj se vzgaja harmonično z vzgojo v telovadnici. To je tisto podrobno prvotno, toda neprepotno delo. Naj izgine vse slabo in neopravičeno ne samo med brati Sokoli, temveč povsod kjer zavzema Sokol važno mesto. Pred vsem pa je potreba izvajati reformo v lastnih vrstah in sicer vsak do samega sebe z največjo brezobzirnostjo, do družih pa s prepričanostjo in ljubeznijo. Povsod delati na temelju sokolskih principov, ne odbijati tudi onih, ki soglašajo v temeljnih točkah, dasi se morebiti razločujejo v podrobnostih. Glavna zahteva vsakega duševnega boja je zahteva stvarne in mirne diskuzije! Vsak član Sokola bi moral biti nekak predavatelj, nosilec ideje, pod katere praporom stoji v življenju, ne samo v družbi med brati člani, temveč povsod, kjer običuje, zlasti pa v krogu, na katerega je navezan po svojem socijalnem stališču. Naša mladina vpije mnogokrat po delu. Vse hoče delati, vse zahteva dela, toda žal, da se premnogokrat ista mladina zadovolji samo s frazami in misli, da s tem že dela, ako samo vpije. Zahtevamo dela, zahtevamo reformo vsepovsodi, pred očmi imamo velike cilje, nedosežne cilje, do katerih pogled nas slepi in zaziblje v neke idejalne sanje, da pozabimo v njih na realno delo, podrobno delo, predvsem pa na delo na sebi samih. Na sami sebi in na naših najbližjih pričnimo! Reformirajmo se, predno hočemo reformirati druge! Reformirajmo pa se v prvi vrsti v toliko, da bomo razumeli, kaj zahteva od nas Sokol. On zahteva mnogo! On zahteva ljudi! Postanimo torej ljudje z zdravimi in krepkimi nazori v vseh vprašanjih. Potem šele nam bode lahko delati, ker bomo razumeli same sebe in razumeli kaj hočemo...

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 10. junija.

— **Osebnosti.** Vojni zapovednik v Gradcu, fcm. vitez Sucovaty pride jutri zvečer v Ljubljano. — Davčni pristav g. Teodor Žnidaršič je imenovan davčnim kontrolorjem, davčni praktikant g. Karol Bezek pa davčnim pristavom.

— **Nadvojvoda Jožef Ferdinand** se je danes ponoči odpeljal na Dunaj.

Po turnarski slavnosti.

Ljubljanski dopisniki različnih nemških listov so središče prespali svoje mačke in se z veliko energijo lotili »poročanja« o nedeljskih dogodkih. Ti ljudje so se postavili na stališče, da imajo Nemci v Ljubljani pravico izživati v vsenemškimi zastavami in trakovi, kolikor se njim ljubi, policija pa da ima dolžnost, čuvati izzivače celo pred demonstracijami, ki ne prestopijo zakonitih mej. To je prav komedno stališče. Samo to naj nam dopisniki nemških listov povedo, zakaj je razobešanje slovenske zastave v Celju i. t. d. taka provokacija Nemcev, da je vsled nje opravičeno pobijati Slovence s polni, jih napadati z noži in pretepati celo slovenske dame ter jim polivati obleko s tinto in s hudičevim oljem — med tem, ko bi Slovenci morali razobešanje vsenemške zastave v Ljubljani mirno gledati in se tej zastavi morda še odkrivati. Toda v taka pojasnila se vrli dopisniki nemških listov kar nič ne spuščajo, ker vedo, da bi se sicer vjeli v svoje lastne zanjke. Dopisniki trobijo svojo »vižo« — zamočle vse, kar jim ne ugaja in napihujejo vse, kar bi se dalo izkoristiti za njihove namene. Pri tem tudi prav pridno — fantazirajo. Iz mislili so si celo vrsto »atak« na nemške turnarje, dasi se nobenemu ni nič zgodilo in tudi to so si izmislili, da so bile neke dame opljuvane. V takih stvareh so Nemci od nekdanj mojstri, zato jih pa tudi nikjer na svetu ne marajo. Mi čitamo te divje izbruhe povse hladnokrvno in se radi njih kar nič ne razgrevamo, da, časih nas obide veselost, kadar namreč vidimo, kako radi bi bili ti naši prelubeznjivi someščani videli, da bi bila policija kar sekala po demonstrantih in nanje streljala, samo da bi bila triumfirala črnorudeče-zlata zastava. Kaj bi bilo nastalo, ko bi bil župan dal v varstvo provokaterjev in njih črnorudečezlate zastave s silo odstraniti v Zvezdi zbrane domačine, za to se seveda dopisniki nemških listov in njih protektorji sedaj ne menijo. In vendar bi lahko uganiili, da bi bila v takem slučaju tekla kri. Ne, mi se s temi ljudmi ne bomo pričekali; naj si le hlade svoja srca, kakor vedo in znajo, samo strega pregovora naj ne pozabijo, da se nosi vrč samo toliko časa na studenec, dokler se ne razbije.

Aretovanje dr. Pegana.

Prejeli smo naslednji dopis: Slavno uredništvo! Z ozirom na razne poravke, katere sta v moji aferi poslala baron Hein in oficijal Schwaiger Vam in drugim listom, Vas vljudo prosim, da izvolite sprejeti v Vaš cenjeni list sledeče pojasnilo: Popolnoma neresnična je trditev, da sem bil jaz pred policijskega uradnika Schwaigera v svrhu zaslišanja (?) priveden, marveč je res, da je oficijal Schwaiger z detektivom Kosom prišel za menoj na peron, ter sem bil od mestnega stražnika pozvan v imenu postave, da se vrnem v stražnico. Mi navadni ljudje imenujemo to aretiranje, med tem ko hočejo vladni organi iz tega napraviti privedenje (pred koga?). Vprašani po vzroku, zakaj so me privedli — ali prav: aretirali — pravijo vladni organi v »Laibacheri«, da zaradi tega, ker sem baje rekel: »Pojdimo, pojdemo, tukaj vse polno špijonov!« Jaz sem sicer res nekaj podobnega rekel, pa tudi če bi bil popolnoma te besede rabil, kje je vendar vzrok, da se potem z menoj tako postopa, kakor so to storili vladni organi? V najhujšem slučaju bi moje besede vtmejlile žaljenje uradne osebe (§ 312 k. z.), seveda, če bi jaz detektiva Kosa poznal in če bi sodišča zakon tako interpretirala, kakor detektiv Kos. Zaradi tega delikta pa koga vstaviti in aretirati, to je po mojem mnenju nedopustno in je bilo v mojem slučaju popolnoma nepotrebno. Mene je spremljalo več takih oseb, katere prav dobro poznata oficijal Schwaiger in detektiv Kos; če je bilo torej njima na tem, da izvesta moj nacio-

nale, bi to lahko drugače dosegla, kakor je pozneje oficijal Schwaiger sam priznal, ne pa potom aretiranja. O čem drugem zaslišati, kakor o mojem nacionalu, me ni nihče imel. Če je torej po priznanju oficijala Schwaigera samega bilo moje privedenje ali aretiranje nepotrebno in če nisem storil nič drugega, kakor česar me dolže vladni organi v »Laibacheri«, potem pač pridemo do uganke: »Zakaj me je pravzaprav oficijal Schwaiger aretirati, ali dal privedi?« Odgovor na to, ozir. rešitev uganke najdemo, če čitamo Vaša in drugih listov prva poročila v tej stvari, na katere ste dobili tako lepe popravke. Bilježim odličnim spoštovanjem dr. Vladislav Pegan. Celje, dne 9. junija 1903.

Katoliško delavsko stavbinsko društvo.

V soboto smo priobčili okrožnico, ki jo je razposlal odbor tega društva svojim članom. Kratka vsebina te dolge okrožnice je, da je društvo dogospodarilo. Članom se odbor ni upal povedati popolne resnice. V svoji okrožnici piše, da ima društvo nad 200.000 kron dolga, koliko pa je dolga nad rečeno svoto, tega odbor ni povedal. Sedaj smo izvedeli, da znaša dolg 293.000 K, več kakor četrt milijona. To pomeni za društvo strašno katastrofo. Mi smo namram temu društvu vedno zavzemali simpatično stališče, ker smo spoznavali, da je tako društvo potrebno in koristno. Vodili smo hud boj proti klerikalni gospodarski organizaciji, ali o tem stavbinskem društvu nismo nikdar izrekli ne ene neugodne besede. Že začetkom lanskega leta smo izvedeli, da stoji društvo na slabih nogah, a vendar smo molčali, ker nismo hoteli, da bi se nam očitalo, da smo kaj pripomogli k propadu. Društvo je bilo že lansko leto izgubljeno, kar je vedel tudi ravnatelj »Gosp. zveze« g. Jeglič. Dolg v znesku 293.000 K je pa tako ogromen, da se društvo pač ne bo moglo samo izkupati, tudi če bodo odslej društveni funkcionarji svoje posle zastopaj opravljali. Delavci so na račun svojih hiš že precej plačali, a kaj, ko je društvo ustanovljeno kot zadruga z neomejeno zavezo in jamčijo vsi člani z vsem svojim imetjem za celo društvo. Vsled tega pride tudi tisti, ki je redno vse plačeval, lahko ob hišo in ob vse imetje, če se društvo ne reši. Če pride do prodaje hiš, bo zopet nesreča, kajti izguba bo velika. Ne samo, ker so hiše večinoma neugodno situirane in se delavske hiše le težko prodajo, marveč tudi radi tega, ker so tako zidane, da se je v mnogih ugneznila hišna goba tako, da se sploh ne da več odpraviti. Klerikalna stranka, ki je to društvo ustanovila in je s kolikor toliko nevestnim gospodarstvom spravila v tak položaj, da pridejo lahko vsi člani na beraško palico, ima sveto dolžnost, da stori vse, kar je možno, da obvaruje delavce posledic te nesreče.

Tržaški škof vernikom v Ricmanjih in Logu.

»Slovenec« poroča, da je tržaški škof dr. Nagl poslal prebivalcem Ricmanj in Loga novo pastirsko pismo. Iz tega pisma je posneti, da misli škof kapekana Krančiča premestiti, ako mu Ricmanjci ne omogočijo »na krščanski način, da stanuje med njimi.« »Slovenec« dostavlja: »Ta list se je nabil na cerkvena vrata in druge javne prostore. — Prečital se je tudi v cerkvi v navzočnosti 22 šolskih otrok ter dal vsakemu po dva iztise, da jih nesejo svojim staršem. Eno dekle je prišedši iz cerkve list takoj raztrgalo.

Iredenta v Trstu.

Te dni so bili po Trstu razširjeni iredentistični oklici, v katerih se izreka nada, da pride Trst kmalu k Italiji. No, avstrijska birokracija stori res vse, da se to uresniči. Zaradi omenjenih oklicev nameravajo krščanski socialisti v drž. zboru v prihodnji seji, to je v petek, vložiti primerno interpelacijo, v kateri si privoščijo tudi tržaškega namestnika grofa Gössa.

— **Sokolski vlak** v Postojni v nedeljo dne 14. t. m. ima vsled ponovnega posredovanja s strani Sokolovega odbora jako ugodno zvezo. Iz Ljubljane se odpelje ob 7. uri 25 min., iz Brezovce ob 7. uri 34 min., iz Preserjev ob 7. uri 47 m.,

iz Borovnice ob 7. uri 54 m., iz Logatca ob 8. uri 26 m., iz Planine ob 8. uri 40 m., iz Rakeke ob 8. uri 50 m. in pride v Postojno ob 9. uri 5 min. Vlak torej odhaja iz Ljubljane 13 minut po prihodu jutranjega gorenjskega vlaka in 85 minut po prihodu brzdovlaka iz Dupe. Ose udeležence, ki nameravajo vstopiti na vlak, na kateri vmesnih postaj, morajo to naznaniti odboru ljubljanskega »Sokola«, ker se na vmesnih postajah za ta posebni vlak vožni listki ne bodo prodajali. Zvečer odhaja vlak iz Postojne ob 9. uri 30 minut ter dope v Ljubljano ob 11. uri ponoči, tako da dobi zopet zvezo z dunajskim poštним ali tudi z brzdovlakom ter z gorenjskim vlakom. Vožni listki se bodo prodajali v petek in soboto v Šešarkovi trafiki. Prosimo vse udeležence, da si že ta dva dneva priskrbijo vožne listke, da na kolodvoru v nedeljo zjutraj ne bodo neprilici.

Slavnost v Postojni.

Izletnike, ki se hočejo vdeležiti banketa v Postojni (kuvert 3 K) prosimo, da to naznanijo v Šešarkovi trafiki zadnji čas do petka večera.

— **Pevsko društvo »Slavec«** se udeležijo slavnosti razvija zastav »Čitalnice« in »Sokola« v Postojni dne 14. t. m. korporativno z društveno zastavo.

— **Zveza slovenskih pevskih društev.** Slovenska pevška društva, katere so dozdaj na svojih občinah pristop k pevski zvezi sklenili in ta sklep osnovnemu odboru v Ljubljani naznanila so sledeča: (ime-nujemo jih po vrsti, kakor so se pri-glasila) 1) »Pevsko in glasbeno društvo v Gorici; 2) Pevski zbor bratovščine sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu; 3) Slovensko delavsko pevsko društvo »Slavec« v Ljubljani; 4) Pevsko društvo »Kolo« v Trstu; 5) Bralno in pevsko društvo »Maribor« v Mariboru; 6) Pevski zbor slovenske Čitalnice v Gorici; 7) Prvo slovensko pevsko društvo »Lira« v Kamniku; 8) Pevsko društvo »Ljubljana« v Ljubljani; 9) Pevsko društvo »Zvon« v Smartnem pri Litiji; 10) Narodna čitalnica v Kranju; 11) »Slovensko pevsko društvo« v Trstu; 12) Pevski zbor »Glasbene Matice« v Ljubljani. Ustanovna skupščina zveze bo v nedeljo na dan 5. julija 1903 v Ljubljani dopoldne ob 1/10. uri v dvorani Glasbene Matice, v Vegovih ulicah št. 5. II. nadstropje, kjer so bodo zbrali delegatje teh društev, da si ustanove in izvolijo upravní odbor zveze slovenskih pevskih društev.

Kip Leva Nikolajeviča Tolstega.

Trgovca s papirjem itd. g. Jern. Bahovec v Ljubljani je svojo zbirko kipcev znamenitih Slovencev pomnožil za kip največjega slovenskega romanopisca in filozofa velikega Tolstega. Kip je prav čedno izdelan in je v okras vsakemu salonu. Veseli nas, da je g. Bahovec začel izdajati poleg kipcev slovenskih znamenitnikov tudi sohe različnih odličnjakov drugih slovanskih narodov.

— **Iz Šiške** se nam piše: Šišenska čitalnica se vdeležijo blagoslovljenja sokolske zastave v Postojni v nedeljo 14. t. m. z zastavo, pod katero bodo združeni tudi zastopniki drugih narodnih društev iz Šiške. Častiti društveniki, ki želé vdeležiti se izleta, se vabijo v petek zvečer ob 8 uri v čitalnico na pogovor. Istotako se vabijo čitalniški pevci na razgovor zaradi jubilejske slavnosti dne 2. avgusta. Glede Postojne velja: Odhod iz Ljubljane v nedeljo zjutraj ob 8 uri. Vožnja z vstopnico v jamo tje in nazaj 4 K 20 h. Vozne karte prodaja kustos ljubljanske čitalnice g. Šešark v trafiki Šelenburgove ulice.

— **Za veliko slavnost postojnske »čitalnice« in »Sokola«**, ki se ima vršiti 14. t. m., so se poleg že omenjenih društev, še naslednja prijavila: Pevsko društvo »Ljubljana« po deputaciji z zastavo, prvi isterski »Sokol« iz Pulja po večji deputaciji, postojnska požarna bramba korporativno z zastavo, gasilno društvo iz Studenega in pa šišenska »Čitalnica« z zastavo, pod katero so združena vsa ostala društva šišenska. Blizu se torej čas velikega narodnega praznika, kakršnega Postojna že veliko let ni videla in zategadelj se trudi pripravljajni odbor na vse moči, da bode kso svoji veliki nalogi, bodisi v pripravah, bodisi v prireditvi cele veselice. Pri tem naporom delu mu vrle gospice pot gladijo s hvalevredno marljivostjo in z resnično rodoljubnim navdušenjem, da ni večjih zaprek in ovir, za kar jim gre že zana-prej najtoplejša zahvala. Pri slavnosti tvorijo tri čedne skupine. Elegantna bela obleka se bode smelo pajdašila z lično sokolsko in živobarvano narodno obleko. Enajstorica sokolskih

jahačev, njim na čelu br. Emil pl. Garzarolli, utegne, kakor se da po obsežnih pripravah soditi, zares originalna biti, kajti oseba sokolskega ritmojstra jamči za preciznost in gotovost v izvedenju vseh junaških spretnosti. Danes se je pričelo ozaljšanje trga; postavljajo se loki in maji, ceste, po kojih se bode cel spreved pomikal, se primerno snažijo, po hišah se krpajo zastave, pripravljajo se tudi večja električna iluminacija za predvečer slavnosti. Mimogrede bode povedano, da se je pripravljajni odbor radi žalostnih skušenj izza prejšnjih let obrnil do vseh gostilničarjev in hotelierjev z resnim opominom, naj se ljube goste točno postreže in se jim donasa okusna jedila in sveže pijače. Ako nam torej Jupiter pluvius prizanese ter nas razveseli z lepim poletnim jutrom, do živimo izredno slavnje, zares pomemben dan v zgodovini slovenskega narodnega življenja! Do svidenja! Na zdar!

»Divji lovec« v Vipavi.

Pevsko društvo v Vipavi priredi v nedeljo 28. junija gledališko predstavo »Divji lovec«. Prosi se, da bi sl. društva v okolici to vpoštevala.

Dijamantno poroko bosta

slavila jutri tržaški meščan Alojzij Vram in žena mu Ana. G. Alojzij je bil rojen leta 1827., a poročil se je leta 1843. Iz tega zakona je 11 otrok, od katerih pa žive samo trije. Zabeleženja vredno je tudi, da je bil Vram 52 let vodja trdke Ambrož Ralli.

— **Iz Trsta** se poroča, da sta bila tamkaj aretovana trgovca A. G. in zavarovalni agent A. Cerič, ki sta obdolžena, da sta pri zavarovalnici »The Mutual« zavarovala bolne osebe in tako rečeno zavarovalnico oškodovala za 40000 K.

Mednarodna panorama.

Kogar zanima slikovito alpsko gorovje: čudoviti snežniki, znamenite gorske kočje in gorska jezera kakor svile ledene plošče z večnim snegom pokritih, gora, naj ne zamudi tega ta teden v panorami si ogledati. Prihodnji teden potujemo v Ameriko in sicer v znamenito državo Kanado.

— **Prijatelji atletike** se vabijo na ustanovni sestanek tega športnega kluba, kateri bode v soboto, dne 13. t. m., v gostilni pri »Zajcu« na Rimski cesti št. 4 ob 8. uri zvečer.

Pripravljajni odbor.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem dežel-nem sodišču. 1.) Josip Šumi, po d-mače »Tombola« delavec iz Tržiča, je izvršil raznotere tatvine; tako je dne 30. mal. travna vzel Janezu Dovžanu v Palovčah 3 prekažene klobase in 1 K; Ignaciju Pernešu v Mlaki srebrno žepno uro vredno 12 K, 1 puško vredno 52 K, 1 sravec in 2 britvi; dekl. Mariji Pohar denarnico z vsebino 7 K 30 v. Dne 4. vel. kega travna je prišel v Avenikovo gostilno pri Sv. Luciji, zahteval jedi in pijače, in ko je to povžil, se je skrivaj brez plačila, odstranil, dokazano mu je tudi bilo, da se je dal časa brez opravka okoli potepal. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe. 2.) Hudodelstva poskušene tatvine je bil oproščen France Kastelic, delavec iz Police, ki je bil na sumu, da je hotel ulomiti dne 8. vel. travna t. l. v Waltejevo kovačnico, katere stoji pri kamnolomu poleg Jesenice. Kastelic se je zagovarjal, da je pred kovačnico vedril. Ker ni mogel pojasniti vzroka, zakaj da je bila že ključavnica pri vratih na polovico odtrgana, ga je sodišče zaradi prestopka poskušene tatvine na 5 dni zapora obsodilo. 3.) 15 let stari hlapcec Janez Zibelnik iz Dvora je bil tožen hudodelstva deloma dovršene deloma poskušene neravnosti in eskrumbe. Ribaril je tudi v tatinski družbi z Janezom Zorcem in bratom Antonom Zibelnikom oba iz Dvora, v Gradačici med Legom in B-lco v lovišču Ignacija Korošca iz Glince. Janez Zibelnik je bil obsojen na 7 mesecev težke ječe, njegova tovariša pa vsaki na 4 dni zapora. 4.) Brata Peter in Janez Kavčič in Janez Jurmaj delavci pri predvoru v Hušici, so iz podstrešja N. vakove hiše v Jesenicah vzele pat-črevljev vrednih 5 K, 1 hlače, 5 K gotovine in 2 prstana vredna 2 K. Peter Kavčič in Jerman sta bila obsojena vsaki na 3 tedna ječe, Janez Kavčič je bil pa ob obtožbe oproščen. 5.) Pavel Umberger in Mihael Breščak, ciganska godca brez stalnega bivališča, izvršila sta v tatinski družbi na Kranjskem več ulomov in pokradla samo takih reči, katere sta mogla odnesti kakor denar, žepne ure raznotere obleko. V Gorenjavi jih je prepodila v Kozjakovi hiši gos-podinjo, ko sta bila ravno pri delu večjo tatvino izvršiti; obsojena sta bila: Umberger na 8 in Breščak na 6 mesecev težke ječe, prvi se bode po prestani kazni oddal v prisilno delavnico. 6.) Josip Benedetti iz Saace na Tirolskem, doma zadnji čas črev-

paraki pomočnik v Boh. Bistrici je bil oproščeno odtodbe razljudenja Nj. Velikanstva cesarja. 3.) Jožef Klemenec, posestnik močv v Dulsodvoh, je dne 5. malega travna t. l. med vožnjo iz Ljubljane proti Žerovnici izgubil svoji ženi z besedami: »Ubil te bom predno grem v ječo, ti moreš prej orkniti preden bom šel v zapor, in konc mora biti, ubil te bom, če sem prav do smrti notri.« Pripomniti je še treba, da je bil Klemenec ravno isti dan zaradi nevarnega pretenja, katerega je izustil proti svoji ženi, obsojen na 5 mesecev težke ječe. Obtoženec je noto rični pijanec in delomrnez, katerega izrek prve kazni ni poboljšal, obsojen je bil zopet na 6 mesecev težke ječe. 4.) Janez Šivic, čevljar na Brezjah, je na pokopališču v Mošnjah pri nagrobnem kamnu umrlega župana Andreja Jurgole iz hudobije vse vogale odbil, napis pokvaril in leseni križ in okoli groba se nahajajoči leseni okvir proč pometal, kakor on trdi iz jeze do umrlega župana in v pijanosti z namenom, da bodo občinski možje in župani uvideli, da morajo s svojimi občani pravično postopati. Obsojen je bil na 10 mesecev težke ječe. 5.) Elizabeti Lukač, železniškega čuvaja ženi v Ponovljah, je dne 11. sušca t. l. zvečer, ko je poleg svojega moža na prečnicah svojo službo opravljala, ponesrečila v čuvalnici pri ognjišču njena 4 leta stara hčerka Helena na ta način, da se ji je obleka vnela in je otrok nekaj ur potem vsled opeklin umrl. Sodišče ni našlo povoda Lukač zaradi pagraške zoper varnost življenja obsoditi.

— **Stavbna družba „Union“** nam z ozirom na govorico, da preneha in da ne zgradi nameravanega hotela, naznanja, da so te govorice neosnovane. Družba se sedaj pogaja glede oddaje del.

— **Roparski umor.** Na binokstni ponedeljek je posestnik Simon Radovan iz Baderne odgnal dva vola v Poreč. V tork je prišel en vol sam nazaj. Ljudje so šli vsled tega iskat Radovana in ga našli na cesti mrtvega. Ustreljen je bil dvakrat v hrbet ter oropan vsega, kar je imel pri sebi. Sodnija je zaprla Radovanovo vdovo in Radovanovega blapca, ki sta na sumu, da sta moža umorila.

— **Uboj v Linhartovih ulicah.** Feliks Kos, brezposelni klučar v Linhartovih ulicah št. 8, prišel je včeraj okoli 8 ure zvečer pijan domov in je začel v sobi, kjer sta njegova mati Urša Kosova in brat Ernst Kos že ležala v posteljah, razgrajati in razbijati. Ernst Kos je vstal iz postelje in šel v kuhinjo, kjer je brat Feliks premetaval stole, da bi ga pomiril. Feliks Kos pa je zgrabil stol in udaril brata po glavi, da se je zgrudil na tla. Ko je spet vstal, sta se brata spoprijela, se vrgla na tla in se po tleh valjala. Bila je takrat v sobi in kuhinji tema. Na vpitje matere in sester prihitela sta v sobo na pomoč zunaj pred hišo sedeča Tonesova livarja Peter Ebner in Jožef Herman. Mej tem sta se brata spustila in je Feliks ostal v kuhinji in napravil luč. Ernst pa je šel v sobo, ki je tik kuhinje. Feliks je v kuhinji vzel iz omare dolg kuhinjski nož in je planil v sobo, gotovo v namenu, da bi z nožem sunil brata Ernsta, ta pa se je bil vrniti na posteljo in Feliks Kos je sunil Petra Ebnerja, ki mu je prišel nasproti in ga prijel za ramo, češ, naj da mir. Zabolal mu je nož v levo ramo pod ključno kost s tako silo, da se je takoj zgrudil na tla in je bil v par minutah mrtev. Feliks Kos je po dejanju položil nož na mizo in je bil miren, dokler nista prišla dva policijska stražnika ter ga aretovali in odvedla v zapor. Truplo Petra Ebnerja so prenesli v mrtvašnico pri sv. Krištofu. Policija je Feliksa Kosa izročila deželni sodniji.

— **Ulom v barako.** Včeraj popoldne je v Hliserjevih ulicah ulomil v barako kranjske stavbne družbe zidar Tomaž Sanzek iz Trsta na ta način, da je razbil okno in potem zlezal v barako, v kateri je potem ukradel delavcu Valentinu Horvatu iz kovčega suknjič, telovnik, hlače, srajco, uro in 4 K denarja in potem pobegnil.

— **Na poti iz Šiške okrađen.** Strojarski pomočnik A. B. vračal se je dne 7. t. m. z dvema ženakama iz Šiške v Ljubljano. Ko sta ga ženski zapustili, pogrešil je B, da mu manjka kuvert, v katerem je imel 70 K papirnatega denarja.

— **Nezgod.** Hlapec Josip Gapani je včeraj na Rimski cesti št. 16 na dvorišču z voza skladal premog. Ko je vzel z voza takozvani hrbet, ga je ročica udarila z vso silo po glavi, da je padel in se je premog vsul na njega. Poškodovan je na glavi.

— **„Tatvina“ v Lassnigovi gostilni.** Naprošeni smo sledeče priobiti: V dokaz resnice, bodi s tem povedano, da podpisaneu ni v gostilni „Lassnig“ izginila denarnica temuž se mu je to pripetilo že poprej. Ludvik Snib

— **V Ameriko se je odpeljalo** danes ponoči z južnega kolodvora 168 oseb.

— **Izgubljene in najdene reči.** Posestnica Marija Kordina iz Kranjske gore je izgubila včeraj v mestu srebrno brožo. — Gostilničarka I. P. je izgubila danes popoldne na Pogačarjevem trgu bankovec za 10 kron, katerega je našla posestnikova žena Marija Dolčič iz Šmartna in ga oddala na magistratu.

— **Razpisana služba.** Mesto poštnega odpravnika pri novo ustanovljenem c. kr. poštinem uradu v Trnovem, pol. okraj Postojna, proti pogodbi in kavciji 400 kron. Letna plača 400 kron, uradni pavšal 100 kron in letni pavšal 378 kron za lokalno dostavljanje poštinih pošiljatev. Prošnje v teku treh tednov na c. kr. pošto in brzojavno ravnateljstvo.

— **Posredovalno delovanje mestne posredovalnice za delo in službe** v mesecu maju. Razmerje med tem mesecem in prejšnjim je ostalo skoraj povsem nespremenjeno. Istotako z lanskim letom jednacega meseca. Splošno je v tem mesecu primanjkovalo delo in službo jemalcev, osobito ženskih, tako da ni bilo mogoče došla oglasila delojemalcev sproti reševati, vendar pa je bilo tako pri moškem kakor tudi pri ženskem delu nekoliko več delojemalcev v službe in delo oddanih, nego prejšnji mesec. Pomanjkanje poslov, zlasti prometnih in kmetijskih povzročuje dejstvo, da si iščejo isti ob tem času največ opravila ob dnevnih plači. V splošnem se je posredovanje nanašalo največ na hišne in gostilniške posle ter prometne uslužbenice. Oddanih pa je bilo tudi nekoliko trgovskih uslužbenec in obrtnih delavcev. Posredovanje s stanovanji je imelo le deloma uspeh.

— **Najnovejše novice.** Napad na poslanca. Drž. poslanca, sodnega nadsvetnika Lupuja je na padl včeraj v neki dunajski ulici profesor teološkega zavoda iz Sarajeva Simić ter ga pretepel. Napad ga je zaradi neke ljubimke afere, zaradi katere je bil Simić odslovljen s črnovške univerze. — Za kugo je obolel v Berlinu sluga umrlega zdravnika dr. Sachsa ter je strogo izoliran. — Velike poplave so v državah Misissippi Mesta Venice, Madison, New York, Brooklyn in Granterity so do 10 čevljev pod vodo. Ljudi prevažajo s čolni iz hiš. — Bosanska deputacija je bila včeraj pri cesarju na Dunaju. Minister Kallay ji je priredil obed. — **Roparski umor.** Na potu iz Poreča je bil živinski kupec Simon Radovan ustreljen in oropan. — **Promocija ženske.** Na vseučilišču v Kološvaru je bila promovirana doktorjem filozofije gđ. R. Novak. — **Kneipovo zdravilišče** v Krapini se slovesno odprlo dne 14. t. m. — Tri nove lekarne je dobil Zagreb. — Na smrt obsojen je bil v Oseku trgovec Kosta Mesinger, ki je v spanju umoril svojo ženo. — Nikel mesto zlata. Pri škontraciji mestne blagajne v Szegedinu so našli v zavrtih mesto 20 kronskih cekinov nikelnasti drobci po 20 h. Blagajnika Hankeja so zaprli. — 117 oseb je utočilo v Marseille s parnikom „Libano“. — Ljudska sodba v Italiji. V mestu Rutigliano so prebivalci privlekli nekega morilca po prestani kazni na ulico ter ga s kamni ubili.

— **Fcm. Fran baron Filipović.** V tork je umrl na Dunaju odlični avstrijski vojskovodja fcm. Fran baron Filipović, znan zlasti kot zapovednik vse armade, ki je okupirala Bosno in Hercegovino. Filipović je bil graničar. Rojen je bil kot sin graničarskega častnika v Gospiću 12. oktobra 1820. Po izvršeni vojaški šoli je postal l. 1839. podlajtant, l. 1848. stotnik, l. 1850. major in l. 1856. polkovnik. Nekaj časa je bil adjutant slavnega hrvatskega bana Jelačića. Že l. 1848. se je Filipović pri zavzetju Frevisa posebno odlikoval, l. 1849. pa je bil za svoje zasluge v bitki pri Temšvaru odlikovan z viteškim križcem Leopoldovega reda. L. 1859. je bil adjutant pri cesarju in se kot tak udeležil bitke pri Solferinu. L. 1862. je bil imenovan generalom; l. 1865. podmaršalom in namestnikom v Dalmaciji, l. 1874. pa felcagmajstrom in zapovednikom v Brnu. Pozneje je bil Filipović dolgo časa zapovednik v Pragi. Kakor že omenjeno, je bil Filipović vrhovni zapovednik armade, ki je okupiral Bosno in se tedaj posebno odlikoval. Pred nekaj leti je stopil v pokoj in živel od tedaj na Dunaju. Priznava je vedno, da je Hrvat, seveda je bil pa pred vsem avstrijski general.

— **Nova iznajdba.** V ruskem zavodu za eksperimentalno medicino so iznašli nenavadne učinke radium-žarkov. Ti žarki so tako močni, da male živali na daljavo usmrtiljo. Čudne vspehe pa se je doseglo z žarki pri slepih. Poskusi so pokazali pri sliporojenih

ljudih, da so pod vplivom žarkov razločevali razne predmete. Dva slepa dečka sta se z pomočjo žarkov že naučila brati. Nadaljni poskusi so se izkazali pri učenju slepcev glede pisanja in risanja. Žarki so tako močni, da je mogoče celo v temni sobi mikroskopično stvari preiskovati.

— **Seveda na Ogrskem.** Binkoštno praznike se je zgodil v veliki občini Csaba na Ogrskem grozen prizor. Podjetnik grajščine grofa Wenckheim, Kussek je že dlje časa sleparil svoje delavce. Odtegoval jim je plačo, jih zmerjal in se proti njim obnašal prav po „ogrsko“ surovo. Delavci so ga vsled tega hudo sovražili in ertili. Prosili so večkrat pri oskrbniku, da se ta tiran odstavi, ali da se mu prepove tako ravnanje, a nič ni pomagalo. Kissek je bil odslej kakor prej vedno isti. Na binkoštno nedeljo pa se zbere zopet množica delavcev pred gostilno Berger, kjer je čakala plačila. Tudi tokrat je hotel Kissek delavcem plačila odtegniti. Ker pa so protestirali proti temu, jih je začel zmerjati. To je delavce tako razkačilo, da so planili nanj, ga podrli na tla ter ga tako pretepli, da je bil takoj ves v krvi. Gostilničar Berger se je na to oborožil s samokresom in nožem ter je stopil pred množico, grozeč ji, da vse postreli, ako ne odnehajo. Množica pa se je zagnala v gostilničarja in komaj se mu je posrečilo, da je ušel v hišo in se zaprl. A razkačeni delavci so začeli razbijati po vratih in gotovo bi bil njihova žrtev, ko bi ne bil prihitel oddelek žandarjev in jih razpodel. Kakor poroča „Pester Lloyd“ je bilo pri tej aferi aretiranih 50 oseb.

— **Obsojen duhoven.** Sodnik v Trentonu je obsodil duhovna George Alena iz Morrisville, Pa., onstran newjerseyske meje v 10 letno ječo, ker je hodil v Trenton — krast kokiši!

— **Čarovnik in sv. pismo.** Neki „kukuna“ ali čarovnik je na otoku Havaii zdravil bolnega domačina tako, da je ubogi Kanak radi zdravljenja umrl. Ubogi Kanak je bil tako bolan in slab, da se je posvetoval z nekim ameriškim zdravnikom, kateremu pa ni mnogo zaupal in pozval domačega takozvanega „kukuna“. Čarovnik je po uzoru zlatih časov inkvizicije izjavil, da je Kanak „obseden“ od vraga in drugih „duhov“, katere je treba siloma izgnati. Nato je čarovnik vzel v roke sveto pismo in z njim bolnega toliko časa po glavi tolkel, da je bolnik umrl, na kar so ga vsi „duhovi“ z vragom vred ostavili. „Kukuna“ so seveda zaprli.

— **Skrajno človekoljubje.** Senator Rodgers iz Muskegonu vložil je pri michiganskeje postavodajni predlog, vsled katerega naj se neozdravljivo umobolne otroke usmrti z elektriciteto, ker so oni sebi in človeški družbi v nadlego. Predlog so izročili posebnemu odboru, kateri ga bode brezdvomno zavrgel.

— **Blagor jim...** Pred kratkim se je obesil cerkveni sluga, ki je zapustil sedem nepreskrbljenih otrok. Obesil se je, ker mu je prejšnji dan župnik odpovedal službo, in sicer zato, ker mu ni izročil neke krone, ki je bila po mnenju župnika na darovalnem krožniku. Torej za radi ene same krone je župnik dovedel ubožega slugo, da je moral smrt storiti.

— **Ženska opravila v Ameriki.** Vlada v Washingtonu je objavila interesantno statistiko, iz katere je razvidno, da se pejačo ženske v Zedinjenih državah skoro z vsemi strokami, le vojaški dolžnosti niso podvržene. Ženski detektivov, policajev in nočnih čuvajev je 879, tlakovalec 45, tapetarjev 241, barvarjev 1759, mizarjev 545, lončarjev 167, kovačev 193 mašinistov 571, železarjev in jeklarjev 3370, kleparjev 890, tesarjev 100, mlinarjev 373, sekačev 113, kamnosekov 143, kurjačev 177 itd. V brzojavnih in telefonskih uradih je nastavljenih 23.000 žensk. Ženske so nastavljene tudi pri različnih vodnih napravah in kanalizacijah, da celo ženski mornarji niso v Ameriki nič čudnega.

— **XXXV. Državna dobrodelna loterija,** katere žrebanje se bo vršilo dne 18. junija je popolnoma prenovljena in zboljšana. Lastnikom srečk so se povečale koristi s tem, da so se srečne prilike za dobitke zelo pomnožile, ker se je sistem serij postavil v prvo stari sistem te državne loterije, namreč prvi in zadnji dobitnik, pa v drugo vrsto. S tem zvišanjem so se srečne prilike za dobitke enakomerneje razdelile, vsled česar bo državna loterija postala, le še bolj priljubljena. 18397 dobitkov se bo delilo v skupni dobitek 506.880 kron. Glavni dobitek znaša 200.000 kron, naslednjih pet dobitkov pa se znižujejo 40.000 na 3000 kron; tudi med ostalimi je mnogo jako dobrih dobitkov. Srečka XXXV. državne loterije stane kakor dosedaj 4 krone.

— **Dvakrat vzel isto ženo.** Pri neki obiteljski slavnosti v New Yorku, h kateri je bila povabljena tudi vdova Charlota Hyerjeva, povprašal je

neki gost, imenom Nathan Henderson, kdo je omejena gospa, katere mu je posebno ugajala. Na to ga je gospodinja predstavila. „Nathan Henderson?“ ponovila je gospa Hyerjeva, in takoj spoznala — svojega soproga, od katerega je bila 37 let ločena. Pred 37 leti jo je videl zadnjikrat in tako je ni več poznal. Par dni potem jo je vprašal, se li hoče z njim poročiti, v kar je privolila. Dne 22. aprila sta se poročila in še isti dan je zvedel, da je njegova soproga ista, katere je pred 37 leti ostavil. Na to sta se napotila na ženitovansko potovanje v iste kraje kakor pred 43. leti, ko sta se prvič poročila. Sedaj sta se vrnila v New York, kjer bodeča živila kakor jerebice in golobje.

— **Slovenska umetnika v Ameriki.** „Nova Domovina“ piše: Slovenci v Ameriki smemo biti res ponosni na umetnika g. Ivana Jagra in njegovo soprogo go. Selmo E. Jager. O g. Jagru smo zagotavljeni, da si pridobi še občeameriško priznanje. Meseca aprila sta imela naša umetnika na št. pavelski umetnoobratniški razstavi vsega skupaj 9 števil razstavljenega in je imel o ti razstavi št. pavelski dnevnik „Dispatch“ notico, katere dokazuje, da nismo Slovenci nikjer zadnji. Umetno obratniško društvo (Art Workers Guild) je obadva umetnika imenovalo častnima članoma, dasiravno ju člani ne poznajo po obrazih. Zastopala sta umetnika našo slovensko moderno individualnost. „Dispatch“ piše: „Sta še dva druga oddelka, pri katerih obiskovalci postajajo dalje časa. Eden je manjšina zbirka črtežev, med temi arhitekturnih in drugih načrtov g. Ivana Jagra, iz Minneapolisa. G. Jager je nadarjen arhitekt in njegovi kovinorezi lesorezi in slovanski (i. e. slovenski) okraski nas spominjajo gotovih posebnih starih načinov ročnega tiska (hand printing) in ornamentike, ki se ravno sedaj prav posebno oživlja. O čipkarstvu in izborni finih klečkanih kompozicijah g. Selme E. Jager je videti enaka skrbnost za podrobnosti in umetniško dovršenost, popolno drugače, nego jo opazujemo v ameriških šolah. Njeni čipkarski izdelki v drugi sobi so posebno vredni opazovanja.“

— **Justični škandal.** Po celi Italiji se danes kritikuje sledeči justični škandal: Neki 14letni raznašalec pri nekem trgovcu v Benetkah je poveril svojemu gospodarju par malovrednih stvari. Pri njem so našli pismo brezposelnega očeta, ki je prosil sina, naj si izposluje predplačo, ker bo sicer cela rodbina gladu umrla. Predplača se mu je odrekla, vsled česar je deček segel po tujem imetju, da reši starše gladu. Vkljub temu, da se je vzelo povrnilo, je bil otrok obsojen v dvomesečni zapor. Ker je oče mrmral proti kruti obsodbi, so ga takoj prišli in obsodili v 34 dnevni zapor.

Književnost.

— **Magdalena.** V založbi „Naših zapiskov“ je izšel slovenski prevod znamenitega dela češkega pesnika Macharja „Magdalena“. Obširnejšo oceno priobčimo v kratkem.

— **Mitteilungen des Musealvereins für Krain** imajo v 3. in 4. sešitku naslednjo vsebino: Profesor Simon Rutar f. L. K. Schulz von Strbnitzky, von Hofrat E. Zuber. Laibachs Bürgerschaft von 1720 bis 1786. Aus dem Archive des Laibacher k. k. Landesgerichtes. Zur Geschichte des Handels im 18. Jahrhundert. Kleinere Mitteilungen. Aus der Bibliothek von Weissenstein, von Konrad Črnologar.

Nemiri na Hrvatskem.

Zagrebska vlada razglasa, da ima dokaze v rokah, da je bila v Zagrebu zarota proti banu. Zarotniki so neki užgali barake na Markovem trgu da bi med tem mogli zavzeti plinarno in ugasniti vse plinove luči. V tem bi potem naskočili banovo hišo. S tem je v zvezi tudi to, da je bilo v okoliških vaseh pripravljenih na tisoče oboroženih kmetov. Ti so hoteli priti v mesto, a vojaštvo je to preprečilo.

Vstaneke v Zagorju. Dne 8. junija na večer so se ponovile v Varaždinu demonstracije, koje so trajale od 9. ure zvečer do preko polnoči. Več sto demonstrantov je hodilo po mestu in kmalu je narasel sprevod na 2000 ljudi. Prepevali so rodoljubne pesmi in klicali „aboug Hedervary“, „aboug madjaroni“, „doli z Breitenfeldom in Femenom“. Vse topništvo na konjih, ulanci in domobranci — cela posadka je bila zunaj. Nekateri so zaprli poedine ulice, da ljudstvo ni moglo do madjaronskih mamelukov, dočim so drugi razganjali narod, jahajoči proti vsakemu predpisu po tlaku. Demonstrantje so se združili v večje grude ter so med urnobesnimi klici proti banu in njegovim plačanim privržencem razbili vsa okna na hiši narodnega zastopnika, madjarskega štipendista dr. Kissa, podžupana Beloševića in načelnika Breitenfelda ter namazali hišo

s črnilom. Da ni bila cela posadka na nogah, prišlo bi bilo gotovo do hujšega, ker je bilo ljudstvo silno razjarjeno, a tudi zelo navdušeno vsled impozantne manifestacije, ki se je vršila dopoldne po končanih zaдушnicah. — Včeraj jutraj prišlo so na novo iz Maribora štiri stotnije pešcev, ki so se nastanile v Varaždinu, samo ne ve se, bodo-li vzdrževale red v Varaždinu, ali bodo nastanjene po varaždinski okolici, ker ni dneva, da bi ne došle vesti o novih nemirih. Včeraj so pripeljali v zapore varaždinskega sodišča deset kmetov iz Vinice, kjer je predvčerajšnjim pod milim nebom (brez ozira na § 2 zakona o pravici zbirati se) veliki župan Rubido v družbi podžupana Belaševića in madjaronskega zastopnika grofa Bombellessa imel meeting. Veliki župan je govoril brezobrazno zbranemu narodu, da samo madjaronska narodna stranka dobro misli za Hrvatsko ter je pozival prisotne kmete, naj se podpišejo na pripravljeni papir, na katerem je bila morebiti zaupnica tiranu Hedervaryju, da jamčijo za mir. Kmetje so odgovorili velikemu županu, da oni ne morejo jamčiti za mir, a madjaronom da nič ne verujejo in ne bodo nikdar verovali, ker so oni vsemu zlu krivi. Obenem je neki občinski odbornik ironično omenil, zakaj da se Madjari toliko brigajo za Hrvate in njihovo bratimstvo, ko vendar trdijo, da oni Hrvate vzdržavajo. To da je sramota, da se „bogašči“ Madjari z beraškimi Hrvati bratijo in žele njihove zveze. Nadalje je povedal neki seljak velikemu županu v obraz, naj Madjari puste Hrvate v miru in naj si slednji sami upravlajo svoje finance, potem se bo videlo, so-li Hrvatje res taki berači, za kakršne jih imajo „bratje“ Madjari in kot kakršne jih popisujejo pred unanjim svetom. — 9. junija jutraj odšli ste dve stotnji pešpolka št. 16 iz Belovara v Ivanec, kjer se je pojavil velik nemir in ustanek. — V ponedeljek 8. junija je prišlo do demonstracij v Klenovniku, okraj Ivanec, kjer se je ljudstvo uprlo proti madjaronom in orožnikom, ki so z dvema aretiranimi kmetoma ravnali prav divjaško. Kdo torej izživja?

Dne 9. junija rano jutraj dospel je iz Novega Marofa avtomobil grofa Erdőjya k velikemu županu v Varaždin s poročilom, da tudi v novomarforskem okraju vlada veliko razburjenje nad „gospodsko“ madjaroni in da prosi grof pomoči, ker mu ulanci, ki ga tam čuvajo že celi mesec dan in noč, ne zadostujejo.

Iz Zagreba pišejo: Pri navalu, katerega so se udeležili oboroženi kmetje s cele zagrebske okolice, so vojaki in orožniki s tako silo na narod udarili, da se trdi, da ni samo en kmet temveč več kmetov bilo ranjenih. Sedaj vlada v Zagrebu takorekoč vojno stanje. Poroča se, da je ban hotel demisionirati, ali dobil je iz Budapešte miglaj, da nikakor ne sme odstopiti sedaj, ko se vrše te demonstracije, pač pa, da lahko odstopi čez mesec dni. V Zagrebu to malokdo veruje in se hočejo vsi še nadalje za svojo pravo boriti. — Danes je končana preiskava glede dogodkov v Zaprešiću; otoženih je 21 oseb. Obtožnica se je že izročila obtožencem. Končna razprava bo 16. t. m. — Vladni komisar je razpustil zastopstvo v Senju, ker je isto določilo neko svoto za padle žrtve. — Poroča se, da se procesija na Telovo ne bo vršila. (Vidi se, da se Hedervary boji) — „Obzora“ je pod nadzorstvom policijskega komisarja Beloševića, detektivov in orožnikov.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 10. junija. Kvotna deputacija je imela danes važno sejo. Na predlog barona Schwegla se je soglasno odklonila zahteva madjarske kvotne deputacije, naj se kvota določi za deset let. Potem je predlagal Chlumecky, da naj se kvota določi na šest let. Pri glasovanju je bilo šest glasov za ta predlog, šest pa proti njemu vsled tega je derimiral predsednik grof Schönborn in sicer za ta predlog, ki je s tem obveljal. Za predlog so glasovali člani gospodske zbornice in Jaworski, Abrahamowicz in Schwegel, proti predlogu pa Zedwitz, Kaiser, Povše, Menger, Kramat, Fiedler in Baumgarten.

Dunaj 10. junija. Danes popoldne ima gospodska zbornica sejo ter razpravlja o regulaciji avskultantskih plač.

Nove pruke

iz trdega lesa, se prodajo po ceni s 1. julijem, ker bo most izgotovljen čez Savo. (1497-4)
Več pove Marija Ana Wake nad postajo Zagorje ob Savi.

Najboljše spanje

z blaženim čutom v želodec podeli zvečer požirek Klauer-jevega

„Triglava“.

Edino pristen pri (11-130)
Edmund Kavčič-u
v Ljubljani, Prešernove ulice
v steklenicah po K 4.—, 2-20 in 1-20.

Perje

za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah

F. HITI 1124-8
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Večjo množino smrekovega in hrastovega

lesa

v hlodih, deskah in zemeljskih ima na prodajo (1437-8)

Jakob Belec
v Zgor. Otoku na Gorenjskem.

Išče se lokal

s kuhinjo za takoj, ali v kratkem času v Ljubljani oziroma Sv. Petra predmestju, blizu kolodvora ali vojašnice. (1452-6)

Ponudbe sprejema iz prijaznosti upravnništvo „Slov. Naroda“.

G. PICCOLI

lekarnar v Ljubljani
dvorni dobavitelj Nj. Svetosti papeža

priporoča naslednje izdelke svojega kemično-farmaceutičnega laboratorija, ki se izgotavljajo kot sicer vsi drugi medikamenti z največjo skrbnostjo in snaznostjo.

Piccolijeva želodčna tinktura krepi želodec, vzbuja veselje do jedi, pospešuje prebavo in odprte ter je posebno učinkujoča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin. (1372-8)

Piccolijeva železnata vino se uporablja pri malokrvnih, nervoznih in slabotnih osebah z najboljšim uspehom. Poliliter steklenica 2 K.

Piccolijevi sirupi iz malin ali tamarinde dajo z vodo pomešani izvrstno in zdravo pijačo. Kilogram-ska steklenica, pasteurizovana K 130.

Zunanja naročila po poštne povzetju.
P. n. odjemalci si lahko ogledajo naš znameniti laboratorij.

HUGO IHL
xxx v Ljubljani xxx
v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštne prosto.

Suknenih ostankov veliko v zalogi.

Za pomladno in poletno sezono

se priporoča trgovina s suknenim, s platnenim in z manufakturnim blagom

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na k. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj. (23)

„The Gresham“
zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:
Dunaj, I., Giselastrasse št. 1
v hiši društva.

Društvena aktiva dne 31. decembra 1901
Letni dohodki na premijah in obrestih v letu 1901
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za nazaj-kupe itd. od obstanja družbe (1848)

Med letom 1900 je društvo izpostavilo 5718 polic z glavnico
Za specialno varstvo avstrijskih zavarovancev je „The Gresham“ do dne 31. decembra 1901 založilo vrednostnih papirjev v znesku

nom. kron 23,037.438-10
pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.

Prospecte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani pri G. Zeschko
vila nasproti „Narodnemu domu“.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izved iz voznega reda.
veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bre-genc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I. in II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bre-genc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osebni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoči osebni vlak iz Trbiža od 1. julija do 15. septembra, ob nedeljah in praznikih. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj v Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. (1)

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.
Električni obrat.

Brata Eberl leta 1842.

Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:

Igriške ulice št. 8.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez.

Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, številnega mazila za hrastove pade, karbolineja itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje solnih tal pod imenom „Kapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano rešeno in fino po najnižjih cenah.

Frid. Hoffmann
urar
v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst žepnih ur zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla kakor tudi stenskih ur, budlik in salonskih ur, vse samo do boljše do najkvalitetne po nizkih cenah.

Novosti
v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi.
Popravila se izvršujejo najtočneje.

Tovarna pohištva
Založena 1847. Založena 1847.

J.J. NAGLAS
v Ljubljani

Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, za-store, preproge itd.

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem (543-23)

Fran Sevčik
puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastoj.

„The Gresham“
zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:
Dunaj, I., Giselastrasse št. 1
v hiši društva.

Društvena aktiva dne 31. decembra 1901
Letni dohodki na premijah in obrestih v letu 1901
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za nazaj-kupe itd. od obstanja družbe (1848)

Med letom 1900 je društvo izpostavilo 5718 polic z glavnico
Za specialno varstvo avstrijskih zavarovancev je „The Gresham“ do dne 31. decembra 1901 založilo vrednostnih papirjev v znesku

nom. kron 23,037.438-10
pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.

Prospecte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani pri G. Zeschko
vila nasproti „Narodnemu domu“.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izved iz voznega reda.
veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bre-genc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I. in II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bre-genc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osebni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoči osebni vlak iz Trbiža od 1. julija do 15. septembra, ob nedeljah in praznikih. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj v Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. (1)

Uradno izprašani stavbeni polir

popolnoma samostojen delavec, v risanju, načrtih, obračunih in proračunih stroškov popolnoma izveden ter nemškega in slovenskega jezika v govoru in pisavi zmožen, išče s 1. julijem trajnega mesta.

Ponudbe naj se pošljejo na upravištvo „Slov. Naroda“ pod „Nüchtern“. (1532-2)

Iščemo dobrega zastopnika

za prodajo naše domače
slivovke in tropinovke
za Ljubljano in Kranjsko deželo
z visoko provizijo.
Grajščina Hijacintjevo
v Krapini na Hrvaškem.

Milijone dam

uporablja
„Feeolin“.

Vprašajte svojega zdravnika, ali ni „Feeolin“ najboljša lepotilo za polt, lasje in zobe! Najbolj nesnažen obraz in najrše roke zadobijo aristokratsko finost in obliko po uporabi „Feeolina“. „Feeolin“ je angleško milo, obstoječe iz 42 najbolj zlahtnih in svežih zelišč. Jamčimo, da tudi gube in vraske na obrazu, ogrcl, mozolci, rdečica nosu itd. po uporabi „Feeolina“ brez sledu izginejo. „Feeolin“ je najboljša sredstvo za snavanje, gojenje in lepšanje las, preprečuje izpadanje las, plešastost in glavine bolezni. „Feeolin“ je tudi najnaravnejše in najboljše čistilno sredstvo za zobe. Kdor uporablja redno „Feeolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Mi se zavezujemo, da takoj povrnemo denar, ako ne bodele takoj popolnoma zadovoljni s „Feeolinom“. Cena za 1 komad K 1.—, 3 komadi K 2.50, 6 komadov K 4.—, 12 komadov K 7.—. Poština pri enem komadu 20 h, od 3 komadov naprej 60 h. — Po poštenu povzetju 60 h več. (1161-4)

Razpošilja glavno skladišče
M. Feith na Dunaju

VII., Mariahilferstrasse št. 38.
Zaloge za Ljubljano: Ant. Kane, droguerist. — Edvard Mahr, židovske ulice. — Lekarna „pri zlatem jenu“.

Razpis.

Za gradbo vodovodov za vasi Lipovšica, Sušje, Vinica, Zapotok, Slatenek in za vasi Jurjevica, Breže, Dol. Laze v političnem okraju Kočevje potrebna, na 55.500 kron, oziroma na 56.340 kron proračunjena dela in predelave se bodo oddale potom javne dražbe.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali pa odplačila v odstotkih na enotne cene proračunov naj se predložijo

do 1. julija t. l., do 12. ure opoludne

podpisanim občinskima uradoma.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolekom za 1 krono, doposlati je zapečatene z napisom: „Ponudba za prevzete gradbe vodovodov za Lipovšico, Sušje, Vinico, Zapotok, Slatenek, oziroma za vasi Jurjevica, Breže in Dol. Laze pri Ribnici.“

Ponudbam mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik stavbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni. — Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v upravnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Občinska odbora si izrečno pridržita pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudne cene, oziroma če se jima vidi potrebnim razpisati novo ponudbeno razpravo. (1544-2)

Načrti, proračuni in stavbeni pogoji so na ogled pri občinskih uradih.

Občinski urad Sušje. Občinski urad Jurjevica.

F. Kozina, župan.

Ivan Lušin, župan.

Izurjen žagar

išče se za veliko turbinsko žago. Nastop takoj mogoč. Neoženjeni žagarji imajo prednost.

Ravno tako se sprejme za dva meseca spreten (1517-2)

čebelar.

Kje pove upravištvo „Slovenskega Naroda“.

Vino

rudeče in belo, jako dobro in iz lastnih vinogradov v najboljših legah, prodaja najceneje (1521)

Anton Laurinšek
Trška gora pri Krškem.
Na zahtevo pošlje vzorce.

Dr. Friderika Lengiel-a Brezov balzam.

Ze sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim putem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznatne luskinje od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rdečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gl. 1.50. (871-5)

Dr. Friderika Lengiel-a
BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-Ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poština naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Josip Reich

parna barvarija in kemična spiralnica ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.
Postrežba točna.
Cene nizke.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih očal, lovkah in potnih daljnogledov ter vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja monogramov za zaznavanje perila.

Zaloga grammophonov ki igrajo izrečno močno in natančno.

Stari trg 21. Glavni trg 6.
Vegove ulice 12.

Pekarija
in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Prodaja moke
in raznovrstnih živil.
Prodaja drv in oglja.
Stari trg 32.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg
(tik glavne prodajalne na voglu).

Največja zaloga
klobukov

najnovije fačone.
Nizke cene.
Prodaja na drobno in debelo.
Ceniki brezplačno.

Avg. Agnola
Ljubljana

Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga
steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip itd. itd.

Steklenice, kozarci, vrčki itd.
po najnižjih cenah.

Hiša

z gospodarskim poslopijem in 6 orolov nživ in travnikov ter 10 orolov gozda, s srenjskimi pravicami, se prodaja iz proste roke.

Tudi se prodaja samo hiša in gospodarsko poslopije.

Več pove lastnik Andrej Šmid, Selo pri Bledu. (1534-2)

Komptoirist in korespondent

išče službe v večji trgovini ali tovarni. Posluje v nemškem, laškem in hrvaškem jeziku. Vstopiti more takoj. Prijazne ponudbe sprejme upravištvo „Slov. Naroda“ pod naslovom „korespondent“. (1501-5)

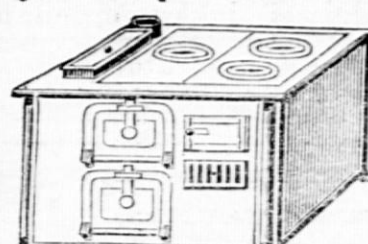
Prodajalna

tik farne cerkve, dobro založena z vsakovrstnim špecerijskim blagom, z letnim prometom 24.000 kron

odda se v najem

ali pa tudi iz proste roke prodaja. Naslov pove upravištvo „Slov. Naroda“. (1455-5)

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v vsakoršni izpeljavi. Ze 30 let so najbolj priznana. Priznana tudi kot najboljše in najtrpežnejše izdelke. Največja prihranitev goriva. Specijaliteta: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franco proti doposlani znamki. (852-22)

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels 12, Gorenje Avstrijsko.

Ljudska pijača

Ingver-pivo

Najboljše sredstvo proti pijančevanju; poleg tega ceno. Čisti kri. Dela glavo lahko. Ima prednost za zdravje in žep.

Kipeči limonadni bonboni

svetovno znane kakovosti

priporoča
Prva češka akcijska družba za izdelavo orientalskih sladkornih in čokoladnih predmetov
poprej A. Maršner (1327-5)
Kralj. Vinohradl (Plzenka).

100 zavitkov, zadoščajočih za 500 porcij limonade pošilja se franko za 14 K.

Izvolite ogledati mojo

novorejeno sukneno zalogo
v kateri se nahaja blizu 1000 raznovrstnih vzorcev

Na najvišji ukaz Njegovega c. in kr. apostol. Veličanstva.

XXXV. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene tostranske državne polovice.

Ta denarna loterija

edina v Avstriji postavno dovoljena

ima 18.397 dobitkov v gotovini

v skupnem znesku 506.880 kron.

Glavni dobitek znaša

200.000 kron v gotovini.

Žrebanje je nepreklicno dne 18. junija 1903.

Ena srečka velja 4 krone.

Srečke se dobijo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vorder Zolamtsstrasse 7, v loterijah, trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavah in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za odjemalce srečk zastoj.

Srečke se dostavljajo poštne prosto.

C. kr. loterijsko-dohodninsko ravnateljstvo.

Oddelek za državno loterijo.

(1288-8)

49 stavbnih parcel

se proda po ceni v Rožni dolini vis-à-vis Glinc.

Ker so parcele majhne, so pripravne posebno za male obrtnike, ki si želijo zgraditi svoj lastni dom.

Vse drugo pri lastniku **Rudolfu Oroszyu**, Ljubljana, Slomškove ulice št. 13.

Kako zabavni

concertni aparati
s ploščami.

govori,
se smeje,
poje in
zvižga.

aparati kakor kaže podoba
stane 75 K.

Večji aparati, kakor tudi
automati za gostilničarje
do 240 K. (732-32)

Prodaja tudi na obroke.

Velika izbira
gramofonskih plošč.

Zamenjava starih plošč.

Centri za zastoj.

RUDOLF WEBER

urar v Ljubljani, Stari trg št. 16.

Prva hrvatska

največja, najsolidnejša in najcenejša tovarna

zastorov (rolet) in zatvornic (žaluzij)

lesenih in železnih valjastih zatvornic (Rol-
lāden) za prodajalne

Zagreb **G. SKRBIĆ** Zagreb
Ilica št. 40 Ilica št. 40

priloga svoje solidne in cene izdelke.

Naročila izvršujejo se točno in najsolidneje.

Svoji k svojim!

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da bom imel

dne 11. in 21. junija 1903. l.

vojaški koncert

27. pešpolka kralj Belgijcev

na popolnoma prenovljenem restavracijskem vrtu

gostilne pri „Novem svetu“

Marije Terezije cesta št. 14.

Priporočam se za obilni obisk ter se slavnemu občinstvu že naprej za-
hvaljujem. — Obenem se zahvaljujem za dosedanje naklonjenost slav. občinstvu
stolnega mesta Ljubljane, kakor tudi iz dežele, ter zagotavljam, da bom del
slav. občinstvu naprej še bolj ustrezal v vseh zadevah, kakor dosedaj. Dobi
se vedno sveže **Kosterjevo carsko pivo** kakor tudi več vrst **pristnih**
in **naravnih vin**. V dobro znani kuhinji so vedno na razpolago **gorka**
in **mrzla jedila**. Za točno in solidno postrežbo je vedno skrbjeno.

Naročila na kosilo in večerjo se vedno sprejemajo po znižanih cenah.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča

Fran Remic, restavrat

pri „Novem svetu“ v Ljubljani.

(1535-2)

Trgovina z mešanim blagom

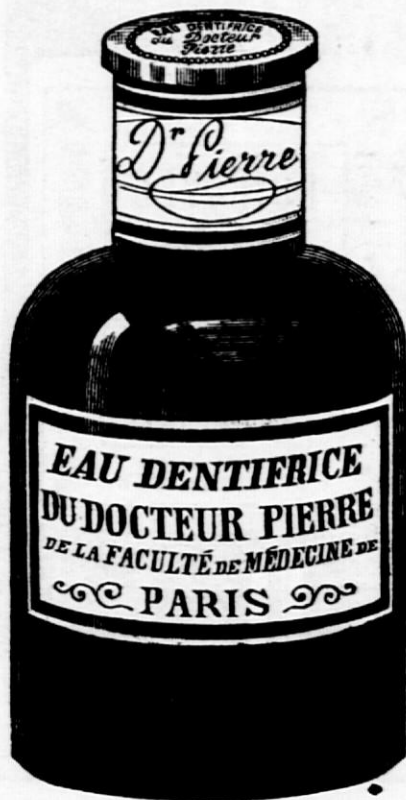
Fr. Ks. Aumann-a sin v Krškem

išče spretnega (1512-3)

trgovskega pomočnika.

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Dobiva se povsod. (231-39)

Wilhelmovo tekoče mazilo

„BASSORIN“

c. kr. priv. 1871.

1 vrčič K 2, poštna pošiljatev =
15 komadov K 24.

Wilhelmov c. kr. priv. „Bassorin“ je
sredstvo, čegar zdravilstvo temelji na
znatnih preiskavah in praktičnih
izkušnjah ter se izdeluje izključno v le-
karni **Franca Wilhelma**,

c. in kr. dvornega zalagatelja
Neunkirchen, Nižje Avstrijsko.

Rabljeno kot mazilo, vpliva lečilno olajš-
ljivo, manjša bolečine in miri bolesi
živcev, kakor tudi v mišicah, sklepih in
kosteh.

Zdravniki uporabljajo isto proti na-
vedenim bolečinam, zlasti, ako se taiste
javijo po močnih naporih na potovanju
ali pri zastarelih boleznih; radi tega to
sredstvo uporabljajo tudi turisti, go-
zdarji, vrtnarji, telovadci in kolesarji z
najboljšim vseh ter se hvali tudi od
mnoгих strani kot sredstvo proti mrče-
sovemu piku. b (2721-8)

Kot znamenje pristnosti je na zavrtkih
vtisnjen grb trške občine Neunkirchen
(devet cerkv).

Dobiva se v vseh lekarnah.

Kjer se ne dobi, se naravnost pošilja.

Mannesmann-ove cevi

vsake vrste

kakor tudi jeklene steklenice za stisnjeno
ogljeno kislino, vodik, kisik, stisnjeni zrak,
amonijak, acetile i. t. d. izdeluje

Nemško-avstr. tovarna za Mannesmannove cevi
v Komotavi, na Češkem. (437-18)

Na splošno znanje

naj blagovoljivo vzeti posebno p. n. gospodje gosti, restavra-
terji in gostilničarji, da se dobijo

vsak dan ob pol 6. zvečer

sveže pečene

cesarske žemlje in solnati rožički

v parni pekarni

(1447-5)

J. J. KANTZ

Rimska cesta št. 16.

P. n.

Usojam si slavnemu občinstvu, posebno svojim cenjenim od-
jemalcem najvljudneje naznaniti, da bom, doslej pod trdko

Andr. Druškovič naslednik

Val. Golob

obstoječo trgovino z železnino, ključarskimi izdelki, kovinskim
blagom in poljedelskimi stroji nadalje vodil nespremenjeno pod
trdko

Valentin Golob

v Ljubljani, Mestni trg št. 10.

Zahvaljujoč se cenjenim odjemalcem za doslej mi v toliki
meri izkazovano zaupanje, hočem se kolikor mogoče truditi tudi
v bodoče, da bom mogel vsaki najsmelejši zahtevi kar najbolje,
točno in po najnižji ceni ustreči ter se priporočam

z odličnim spoštovanjem

(1506-2)

Valentin Golob.

Otvoritev v soboto, 30. maja t. l., v Ljubljani, Stari trg št. 15.

Bratje Novakovič

lastniki vinogradov na otoku Braču in
v makarskem primorju v Dalmaciji

uljudno naznanjajo sl. občinstvu stolnega mesta Ljubljane

da so otvorili v soboto, dne 30. t. m.

Prvo uzorno skladišče dalmatinskih vin

v steklenicah
in na debelo

v Ljubljani, na Starem trgu 15

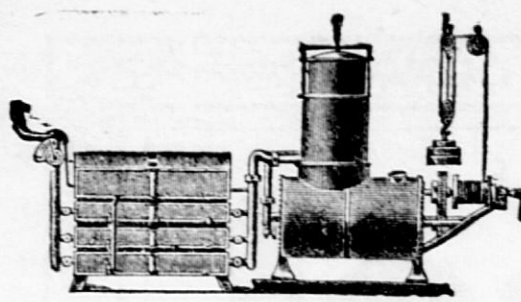
ter se uljudno priporočajo v izdatna naročila. — Na izbero imajo izključno pristna, izbrana vina lastnega
pridelka po različni primerno nizki ceni.

(1487-4)

Vzorci vina za
poskušnjo, ceniki
in natančnejša
pojasnila dajejo
se rade volje v
skladišču na
Starem trgu št. 15.

Na željo oziroma
zahtevo dostavlja
se naročeno vino
franko na dom.

Aparat za zračni plin 'Eureka'
 prideluje avtomatično in mrzlim potom plin
 za osrednjo razsvetljavo z Auerjevo lučjo
 kurjavo, kuhanje, zalotanje ter palenje itd. itd.
 Prva priznanja. Pojasnila zastoj in poštine prosto.
Gerson Boehm & Rosenthal
 Dunaj, XX. 4 (745-5)

Damsko kolo

dobro ohranjeno, se prodaja
 za jako ugodno ceno.
 Kje? pove upravništvo »Slov.
 Naroda«. (1538-2)

Originalna steklenica

Cvekovskega brinovca.

Vodno zdravilišče
 Kopališče Kamnik na Kranjskem. Najlepša gorska lega, nullo po dnebnje
 zavarovano proti vetru.
 Popolno vodno zdravljanje, solne kopeli, suhovoča zračna zdrav-
 ljenje, kopeli z ogljenčevim kiselino, masaže, gimnastika in elektr. zdravljenje.
 Zmerne cene. Začetek sezone 15. maja. Navodila daje ravnateljstvo zdravilišča.
 (1515-2) Zdravniški vodja: U. m. dr. Rudolf Raabe.

Naročajte izborno (1384-7)
Ljubljansko delniško pivo
 iz pivovaren
 v Žalcu in Laškem trgu.
 Naročila sprejema
 Centralna pisarna v Ljubljani, Gradišče šte. 7.

Naznanilo.
Kdor
 hoče poceni in dobro blago,
 naj naroči moj novi cenik, ki
 ga pošljem zastoj.
 Posebno priporočam
 novosti v stenskih urah z novim stolpovim bitjem.
 Šivalni stroji Singer in vse druge vrste
 pripravne za domačo rabo, po zelo nizkih cenah.
 Vsa popravila točno in cenó. Umetna delavnica v I. nadstropju.
 Za obilen obisk se najtopleje priporočam
FRAN ČUDEN
 urar, trgovec in posestnik v Ljubljani, Mestni trg
 eksportna trdnica na debelo in na drobno, član švicarskih tovarn »Union«,
 založnik c. kr. dolenjskih železnic. (42-32)

Nad 200 strojev v zalogi!
Najboljše mlatilnice
 gepeljne, trijerje, čistilnice (pajkelne),
 slamoreznice, mline in preše za sadje,
 fine kose, srpe, (1460-3)
amerikanske kosilne stroje
 (damo tudi na poskušnjo)
 in sploh vse potrebščine za poljedelstvo
 v veliki izbiri priporočata
 po nizki ceni
Karol Kavšeka nasl.
SCHNEIDER & VEROVŠEK
 trgovina z železnino in zaloga strojev
 v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 16.

Novost za Ljubljano in
Kranjsko
 so nekrhljive cvetlične deže, lonci, šardinjeri, vaze
 itd. iz lesovine in papir-maše ter popolnoma ne-
 premočne, temno in svetlo zelene, temno in svetlo
 rufave, tudi sive z zlatimi ali srebrnimi progami,
 3 ali brez držaja, različno oslikane, tudi brez
 slikarij, da jih zamore vsak sam oslikati, najlepši
 kras za sobe ali cerkve. Dobijo se v različni
 velikosti po tovarniških cenah in sicer od 1 H dalje
 samo v trgovini s cvetlicami in semeni
Al. Korsika, Selenburgove ulice 5
 kjer se dobijo tudi druge, k temu prikladne sveže
 in suhe rastline, palme itd. po zelo nizki ceni.
 Z velespoštovanjem Alojzij Korsika.
 (3134-49)

Aleksandrov
Pesmi in
romance
 Elegantno opremljena knjiga
 s portretom in avtografom
 pesnika in uvodom iz peresa
 dr. Ivana Prijatelja.
 Cena:
 Ukusno broš. H 3-50, po pošti
 H 3-70, v izvorni platneni vezbi
 H 5-—, po pošti H 5-20.
 Založil:
Lav. Schwentner
 v Ljubljani. (131)

Zarezane strešnike
 vstricne (Strangfalzziegel) in francoske (gepreste Falzziegel)
zidarsko opeko
cement roman in portland
 glinaste peči in štedilnike
 plošče za tlak samotne in cemetne
 kakor tudi (854-12)
 vse drugo stavbinsko blago
 ponujajo po najnižjih cenah v poljubnih množinah
F. P. Vidic & Comp., Ljubljana.

OBLEKE
 za gospode, dečke in otroke v največji izbiri, znano solidno
 izdelane, priporočata po najnižji ceni
GRIČAR & MEJAČ
 Ljubljana, Prešernove ulice št. 9. (1456-6)
 Ilustrovani ceniki zastoj in franko.